Кошт нумару 5 кап.

Савецкая Беларусь

Орган Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саветаў БССР.

10 год выданьня.

АДРЭС РЭДАКЦЫІ: МЕНСК, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса (2-гі Дом Саветаў). ТЭЛЕФОНЫ: Рэдакцыя—№ 479. Рэдактар—№ 769. Матэр'ялы прымаюцца з 9-й да 3½ гадз. Невыкарыстаныя рукапісы назад аўтарам не вяртаюцца.

КАНТОРА: Менск, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса. Тэлефон № 244. (2-гі Дом Саветаў).

ПАДПІСНАЯ ПЛАТА: [illegible] ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ: [illegible] ПЛАТА ЗА ПУБЛІКАЦЫІ: [illegible]

ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА. № 206 (2695) Аўторак, 10-га верасьня 1929 г.

НА ПЛЕНУМЕ ЦК КП(б)Б.

Сацыялістычнае спаборніцтва выклікала вялізарны працоўны энтузіязм, творчую ініцыятыву асноўнай масы рабочае клясы.

Прафсаюзы і гаспадарчыя органы яшчэ не перабудавалі сваёй працы ў адпаведнасьці задачам сацыялістычнага спаборніцтва.

У саматужна-прамысловай каапэрацыі былі выпадкі скрыўленьня клясавай лініі, ёсьць засьмечанасьць нэпманскім элемэнтам. Больш увагі саматужна-прамысловай каапэрацыі.

За выразную клясавую лінію ва ўсіх галінах сацыялістычнага будаўніцтва.

ЗА БЯЗЬЛІТАСНАЕ БАЛЬШАВІЦКАЕ ЗМАГАНЬНЕ З ПРАВЫМ УХІЛАМ, З ПРЫМІРЭНЦТВАМ, З РЭЦЫДЫВАМІ ТРАЦКІЗМУ. ШЫРЭЙ РАЗГАРНУЦЬ САМАКРЫТЫКУ.

Адозва пленуму ЦК КП(б)Б да ўсіх членаў КП(б)Б

Верасьнёўскі пленум, які вырашыў шэраг актуальнейшых пытаньняў сацыялістычнага будаўніцтва БССР, стварае пераломны момант ва ўсёй рабоце КП(б)Б на фронце рашучага наступу на капіталістычныя элемэнты гораду і вёскі, рашучага правядзеньня выразнай клясавай лініі ва ўсіх галінах сацыялістычнага будаўніцтва, па лініі бязьлітаснай барацьбы з правай ідэалёгіяй і практыкай, барацьбы з усялякімі ваганьнямі генэральнай лініі партыі і сьмелага разгортваньня бальшавіцкай самакрытыкі.

Папярэднія вынікі 1928-29 г., зацьверджаныя пленумам кантрольныя лічбы народнай гаспадаркі і культуры БССР на 1929-30 г. сьведчаць аб поўнай рэальнасьці нашага пяцігадовага пляну. Яны паказалі, што мы ня толькі выканалі намечаныя пяцігадовым плянам кантрольныя лічбы мінулага году, але і перавысілі іх у шэрагу галін прамысловасьці і сельскае гаспадаркі. Гэта абвяргае ўсе прароцтвы правых ухілістаў на чале з Бухарыным аб нерэальнасьці нашых плянаў, прароцтвы, якія выцякаюць з няверʼя ў сілы пралетарыяту ісьці шпаркім тэмпам да пабудовы сацыялізму і цалкам сьцьвярджае правільнасьць генэральнай лініі партыі.

Пленум падагуліў вынікі вялізар- [illegible]

[illegible] рост калектывізацыі вёскі (максымальная і мінімальная нормы пры землянадзяленьні, усямернае падтрыманьне арганізацыі хутароў і інш.). Гэта лінія Наркамзему ў зямельнай палітыцы і ва ўсёй практыцы праводзілася і пасьля таго, як партыя на XV зьезьдзе з усёй сілай паставіла пытаньне аб калектывізацыі сельскае гаспадаркі, аб рашучым наступе на капіталістычныя элемэнты гораду і вёскі. Шматгадовыя памылкі ў зямельнай палітыцы былі ўскрыты да канца Пленумам. Партыя адкідае і адкіне ў бок тых, хто будзе перашкаджаць сацыялістычнай рэканструкцыі гаспадаркі. Пленум заклікае КП(б)Б на рашучы бой з кулаком, з хутарскімі формамі, з усімі ідэалёгамі хутарской гаспадаркі.

Ня менш рашуча пленум асудзіў мінулае кіраўніцтва Беларускай Саматужна-прамысловай каапэрацыі, дзе таксама праводзілася правая ўхілісцкая лінія, якае прывяла да засьмечаньня сампрамкаапэрацыі кулацкімі і нэпманскімі элемэнтамі.

Адзначаючы, што мінулае кіраўніцтва Наркамасьветы не забясьпечыла цьвёрдай клясавай лініі на культурным фронце, не давала рашучага адпору варожым нам ідэалёгіям, вельмі слаба займалася работай па выхаваньні [illegible]

Гэту чыстку кадраў, а таксама і тых, што разлажыліся, зрасьліся з варожымі нам элемэнтамі, мы павінны замяніць новымі людзьмі, якія здольны выконваць лінію партыі.

Сьмялей вылучайце новыя моцныя пралетарскія бальшавіцкія кадры. Рашучым тэмпам узмацняйце пралетарскую праслойку нашых кіруючых кадраў.

Пры высокіх тэмпах росту народнай гаспадаркі мы назіраем нізкія якасныя паказчыкі ўсяе нашае работы. Мы яшчэ не прыстасавалі апараты нашых партыйных, савецкіх, прафсаюзных органаў да належнага выкананьня задач рэканструкцыйнага пэрыяду. Наша задача паскорыць тэмпы ўсёй нашай работы, зрабіць нашы апараты больш гібкімі, больш чоткімі ў рабоце. Мы павінны так перабудаваць работу партыйных арганізацый, каб яны не разьменьваючыся на дробязі, узмацнілі кіраўніцтва ўсёй работы па сацыялістычнай рэканструкцыі ў вузлавых яе пунктах, у асноўных важных яе частках.

Менш штампаў, агульных рэзалюцый, больш жывога, непасрэднага кіраўніцтва.

Праводзячы ў далейшым яшчэ больш жорсткую барацьбу з правай ідэалёгіяй і праявамі правага ўхілу ў практычнай працы, пленум катэгарычна асуджае пазіцыю Бухарына і яго прыхільнікаў, якія ня гледзячы на ўсе рашэньні партыі і апошняга пленуму Выканкому Камінтэрну, цьвёрда стаяць на сваёй апартуністычнай лініі, нічога агульнага ня маючай з ленінізмам. Пленум катэгарычна патрабуе ад бухарынскай групы зараз-жа адмовіцца ад усіх сваіх памылак ад сваёй антыленінскай лініі, у выпадку-ж нявыкананьня гэтага патрабаваньня ўжыць рашучыя меры супроць Бухарына і яго прыхільнікаў і ажыцьцявіць пастанову красавіковага Пленуму ЦК УсеКП(б).

Пленум лічачы на гэтым этапе асноўнай і галоўнай правую небясьпеку таксама заклікае ўсю КП(б)Б з усёй рашучасьцю змагацца з рэцэдывамі трацкізму, з усялякімі „левымі" наскокамі тыпу Стэна—Шацкага.

За сьмелае разгортваньне бальшавіцкай самакрытыкі.

За бязьлітасную барацьбу з правым ухілам, прымірэнцтвам, што зьяўляецца галоўнай небясьпекай і скажэньнямі генэральнай лініі партыі.

За бальшавіцкае загартаваньне партыйных шэрагаў.

За сьмелы поступ сталёвымі ленінскімі шэрагамі ўперад, да поўнай пабудовы сацыялізму.

ВЕРАСЬНЁЎСКІ ПЛЕНУМ ЦК КП(б)Б.

Аб саматужна-прамысловай каапэрацыі БССР

З дакладу т. Гальдштэйна.

За апошнія тры гады наша дзяржаўная прамысловасьць дасягнула вялізарных посьпехаў. Так, за гэты час утрая павялічыўся выпуск прадукцыі. Трымаючы курс на ўсё большае падвышэньне адносна вагі прамысловасьці ў народнай гаспадарцы, мы ні ў якім разе не павінны забываць саматужнай прамысловасьці, дапамагаць яе каапэраваньню, разьвіцьцю і ўзмацненьню. Ва ўмовах БССР было-б вялікай памылкаю недаацэньваць вялікага значэньня разьвіцьця каапэрацыйнай саматужнай прамысловасьці.

У БССР мы маем значнае разьвіцьцё саматужнай і рамесьніцкай вытворчасьці. Пры ўсім напруджаным тэмпе разгортваньня буйнай дзяржаўнай прамысловасьці яна ўсё-ж ня зможа цалкам задаволіць рынак прамысловай прадукцыяй, вось чаму прамысловая каапэрацыя будзе дапамагаць зьмякчэньню таварнага голаду, шляхам дадатковага задавальненьня попыту сялянскага і гарадзкога рынку. Прамкаапэрацыя будзе ахапляць значныя кадры лішкаў рабочае сілы, зьмякчаць аграрную перанаселенасьць беларускай вёскі і разьвязваць местачковую праблему. Саматужна-прамысловай каапэрацыяй у сучасны момант ахоплена звыш 29 тысяч саматужнікаў. Асабліва ідзе ўзмацнёны тэмп **вытворчага каапэраваньня ў форме арцельнай.**

Разам з гэтым неабходна адзначыць, што дзякуючы скажэньням клясавай лініі некаторымі кіраўнікамі мінулага складу Белсамнрамсаюзу ў прамкаапэрацыі ёсьць засьмечанасьць нэпманска-гандлёвым і інш. элемэнтамі. **Белсампрамсаюз і некаторыя акруговыя саюзы арыентаваліся на гэтыя элемэнты, ствараючы сваю тэорыю скарыстаньня гандляроў, нэпманаў, іх вопыт і сродкі. Была стаўка на капіталістычна-нэпманскія элемэнты.** Напрыклад, **сакратар ячэйкі КПБ Зельдовіч заявіў, што ўсякі мае права на працу.**

Дзякуючы такому скрыўленьню клясавай лініі, нэпманскі элемэнт, былыя кантрабандысты пралезьлі ў кіраўніцтва некаторымі арцелямі, яны разьмяркоўвалі прыбытак зусім ня цікавячыся пашырэньнем вытворчасьці. Гэты шкодны элемэнт разлагаў паасобных партыйцаў. **Трэба раз на заўсёды пакончыць з тэорыяй скарыстаньня нэпманска-гандлёвага элемэнту.**

Якія задачы стаяць перад намі ў галіне саматужна-прамысловай каапэрацыі? Перш за ўсё **неабходна больш рашуча зрабіць пералом у бок больш выразнай клясавай лініі, у бок ачысткі прамкаапэрацыі ад капіталістычных кулацка-нэпманскіх элемэнтаў.** Сампрамкаапэрацыя павінна перабудаваць сваю працу, каб далейшы рост ішоў за кошт такіх відаў саматужна-прамкаапэрацыі, якія маюць базу мясцовай сыравіны.

Прымаючы пад увагу, што ¾ саматужна-прамысловай каапэрацыі працуе на немясцовай і дэфіцытнай сыравіне неабходна прыняць меры, каб забясьпечыць і бесперабойнае задавальненьне сыравінаю прамкаапэрацыі.

Саматужна-прамысловая каапэрацыя павінна павярнуцца тварам да вёскі, уцягваючы лішкі рабочай сілы ў вёсцы. Трэба будзе таксама падумаць аб далейшых ільготах членам саматужна-прамысловай каапэрацыі. Асаблівая ўвага павінна быць зьвернута на поўнае скарыстаньне фондаў бедняты і на забясьпечаньне сеткі сампрамкаапэрацыі кіруючымі кадрамі.

Трэба адзначыць як станоўчы бок у разьвіцьці сампрамкаапэрацыі — гэта перарастаньне яе ў арцельныя формы, ставяцца задачы палепшаньня якасьці прадукцыі, рацыяналізацыі працы і г. д. Але ў гэтых адносінах нічога ня робіцца каб дапамагчы сампрамкаапэрацыі. Напрыклад ВСНГБ зусім не цікавіцца працаю сампрамкаапэрацыіі, у той час як яго непасрэдная задача кансультаваць і ўсямерна дапамагаць разьвіцьцю яе.

Партыйныя мясцовыя арганізацыі і савецкія органы таксама павінны больш увагі аддаць саматужна-прамысловай каапэрацыі.

Спрэчкі па дакладу тав. Гальдштэйна.

Т. Дубіна адзначае, што ва ўмовах БССР, дзе ёсьць каля 40 проц. аграрнага перанасяленьня сампрамкаапэрацыя мае вялікае значэньне ў сыстэме нашай гаспадаркі. У сампрамкаапэрацыю трэба перадаць шэраг каапэратыўных аб'яднаньняў і нескарыстаных прадпрыёмств. Асаблівая ўвага ў бліжэйшы пэрыяд павінна быць зьвернута на забясьпечаньне кіраўнічых органаў сампрамкаапэрацыі працаўнікамі.

Т. Агурскі зьвяртае ўвагу на барацьбу за пралетарскую клясавую лінію ў прамкаапэрацыі. **Т. Брыскін** адзначае ў сваім выступленьні надзвычайна няўважлівыя адносіны да сампрамкаапэрацыі з боку некаторых дзяржаўных органаў і грамадзкіх арганізацый. ВСНГБ зусім ня кіруе сампрамкаапэрацыяй, Белхарчтрэст адпушчае тавары прамкаапэрацыі як прыватнікам, тое самае можна сказаць і адносна Лесбелу. Гэтыя няўважлівыя адносіны павінны быць зжыты.

Т. Пілер кажа, што сампрамкаапэрацыя павінна разьвіцца на базе мясцовай сыравіны. Прамкаапэрацыя павінна разгарнуць сваю дзейнасьць і ў вёсцы. Далей **т. Пілер** прыводзіць шэраг фактаў скрыўленьня клясавай лініі кіраўнікамі прамкаапэрацыі і фактаў аб засьмечанасьці яе гандлёва-нэпманскім, спэкулятыўным кантрабандыцкім элемэнтам.

Выступалі ў спрэчках **т. Бэйлін** і іншыя т. т. Пасьля пленум заслухаў заключнае слова т. Гальдштэйна.

СПРЭЧКІ ПА ДАКЛАДУ тав. КАЛНІНА І ГАНТМАНА.

Выступаючы ў спрэчках тав. **Шаліма** (ЦК ЛКСМБ) падкрэсьліў, што ў некаторых арганізацыях камсамолу ёсьць некаторае зьмяншэньне проценту рабочых: у Менскай зьменшана на 1,1 проц.; Гомель 1,4, проц. Разам з гэтым ёсьць зьявы скрыўленьня лініі партыі. Напрыклад, Дрысенскі РК КП(б)Б пастанавіў праводзіць пагалоўную чыстку комсамолу. Неабходна завастрыць увагу партыі на гэту справу.

Т. Нейберг падкрэсьлівае, што дырэктывы XII партзьезду аб вярбоўцы ў партыю рабочых ня выкананы па прычынам яшчэ слабай пастаноўкі масавай працы на мясцох, асабліва ў раёнах. У раёнах пакуль няма сродкаў агітацыі (радыё, кіно). Зьменавыя цэхячэйкі трэба арганізаваць дзе ёсьць значны лік камуністаў. У працы праверкомаў былі хібы, што не завастралі ў сваіх дакладах на сходах увагу на вярбоўку ў партыю.

Т. Ароншгам. У пытаньні чысткі партыі важнае месца займае праблема выхаваньня кадраў. Задача нацыянальных кадраў змагацца ў першую чаргу супроць уласнага шавінізму. У пэрыяд рэканструкцыі, частка прыцягнутай намі інтэлігенцыі да будаўніцтва з ліку прайшоўшых вызваленчскай барацьбы, якая ня здольна рашуча змагацца з уласным шавінізмам для нас згублена. У нас ёсьць ужо пралетарыят у значным ліку і мы павінны выхоўваць з яго кіруючыя кадры.

Т. Рэйнгольд. У вясковых ячэйках ня ўсюды былі падрыхтаваны да чысткі. У Асіповічах (Бабруйшчына) калі прыехала камісія па чыстцы дык аказалася, што нават і аб памяшканьні не падумалі. Верайцюўская яч. за 3 дні да пачацьця чысткі бюро толькі аб гэтым паставіла пытаньне.

Т. Агурскі. Пры чыстцы партыі выяўлены выпадкі прыпісваньня сабе асобнымі асобамі рэвалюцыйныя заслугі, дзякуючы чаму людзі па напрасну атрымлівалі пэнсію, як рэвалюцыянэры. Пры праверцы ў гарадох таксама трэба зьвярнуць асаблівую ўвагу на праверку саправднасьці заслуг пэнсіянэраў.

Крахмаль. У вайсковых арганізацыях чыстка праходзіла пры поўнай актыўнасьці беспартыйных. Партыйцы і беспартыйныя добра адчувалі якую адказнасьць мае партыя за армію. Агульнай актыўнасьцю выяўлены тыя элемэнты, якія па мінулым падзеям і сучасным ня могуць быць у шэрагах партыі. Праверка выкрыла і недахопы ў нашай працы. Партарганізацыі вайсковых часьцей пасьля чысткі яшчэ мацней узяліся за працу. Нам зараз патрэбна паставіць пытаньне аб папаўненьні замест вычышчаных.

Бужынскі. Пры праверцы ў раёнах мы спаткаліся з цяжкасьцю адзначэньня працы і асобных камуністаў. Райком кепска падрыхтаваў характарыстыкі на ячэйкі і асобных камуністаў. Гэта мы павінны ўлічыць пры праверцы ў гарадох.

У справе вярбоўкі рабочых мы пакуль мала ўцягнулі кваліфікаваных, старых праверкі рабочых у партыю. Гэта тлумачыцца тым, што нашы ячэйкі яшчэ не навучыліся здаволіць сваей працай гэтых кадраў і аб гэтым павінна востра быць пастаўлена пытаньне.

Сьвірыдаў. Для падрыхтоўкі да чысткі было дастаткова часу, але ня ўсе арганізацыі выкарысталі гэты час. Тут часткова быў і сабатаж тых кіраўнікоў, якія адчувалі, што будуць вычышчаны. У Полацкай акрузе адзін сэкратар ячэйкі заявіў райкому, што ў іх няма зусім у вёсках батракоў. Калі праверылі, дык а к а з а л а с я, што сам сакратар ячэйкі т р ы м а е на сваёй гаспадарцы батрака.

Праверка і чыстка выявіла шэраг хворых зьявіш у вясковых ячэйках. Гэта да чысткі ня было вядома райкомам, таму што яны не правералі працу ячэяк і абмяжоўваліся заслухоўваньнем дакладаў.

Пасьля праверкі наша задача дабіцца жывога кіраўніцтва з боку райкомаў ячэйкамі і праверкі іх працы. Яшчэ больш разгарнуць самакрытыку ў вёсцы.

Тав. Васілева. Пакуль у нас слабы прыток жанчын-работніц у партыю.

Гэта таму, што папершае, нашы ячэйкі яшчэ не навучыліся зацікавіць работніц і падругое, бытавыя ўмовы жанчыны і адсутнічаньне ўстаноў грамадзкага харчаваньня яшчэ спрыяюць пасыўнасьці жанчын.

Пры праверцы рабочых ячэяк нам трэба мець на ўвазе, што ў лік рабочых папалі асобы з „багатым" мінулым, якіх трэба выявіць і вычысьціць.

Аб ходзе сацыялістычнага спаборніцтва і якасных паказальніках працы прамысловасьці.

З дакладу тав. Рыжова.

Сацыялістычнае спаборніцтва, якое ахапіла амаль усе фабрыкі і заводы Беларусі, выклікала вялізарнейшы працоўны энтузыязм, актыўнасьці, ініцыятыву рабочае клясы на справу сацыялістычнай рэканструкцыі народнай гаспадаркі. Шырокім разгортваньнем творчай ініцыятывы, напружаньнем волі да перамог, самаадданасьцю вытворчасьці рабочая кляса пашла ўперад нават некаторых кіруючых зьвеньняў прафсаюзных арганізацый. Калі дзе-небудзь і ня выкананы ўзятыя на сябе абавязкі рабочаю клясаю па дагаворам, дык гэта не па віне рабочае клясы.

Праўда пры наяўнасьці агульнага працоўнага ўздыму, які выкліканы сацыялістычным спаборніцтвам, ёсьць яшчэ паасобныя групы рабочых, якія ня толькі ня ўцягнуты ў творчую працу, але і не ўсьвядомілі задач сацспаборніцтва. Гэта галоўным чынам новыя групы рабочых, сярод якіх сустракаюцца неўважлівыя адносіны да вытворчасьці.

Папярэднія вынікі бягучага гаспадарчага году, які падыходзіць к канцу, паказваюць на буйныя посьпехі дасягнутыя пралетарыятам у справе выкананьня плянавых меркаваньняў па валавай прадукцыі, капітальнаму будаўніцтву і т. д. Але на фоне гэтых дасягненьняў ёсьць шэраг недахватаў. Мы меркавалі зусім зьнішчыць прагулы па няўважлівых прычынах, аднак прагулы зьнізілі з аднаго процан. да ½ проц. Зьніжэньне сабекошту прадукцыі мы мяркавалі на 7 проц., удалося ажыцьцёвіць на 3 проц. і думаем да канца году давесьці да 4 проц. Пагоршылася якасьць прадукцыі ў некаторых галінах прамысловасьці; ёсьць некаторае недавыкананьне плянаў па ўзьняцьцю прадукцыйнасьці працы; ня выканалі меркаваньняў па зьніжэньню накладных выдаткаў і паменшаньню брака; слаба пастаўлена рацыяналізатарская праца і г. д.

Чым-жа тлумачыцца тое, што гэтыя плянавыя меркаваньні, што гэтыя якасныя паказальнікі ня выканаты? Тут справа не ў рабочых. Ёсьць, зразумела, група адсталых рабочых, якую не цікавіць узьняцьце вытворчасьці, аднак асноўная маса зароджана працоўным энтузыязмам і ўсімі сіламі імкнецца выканаць узятыя на сябе абавязкі. У справе невыкананьня плянавых меркаваньняў вінаваты ў першую чаргу прафсаюзныя арганізацыі, якія ня здолелі яшчэ перабудаваць сваю працу такім чынам, каб быць у авангардзе і кіраваць вялізарным уздымам творчай ініцыятывы рабочых мас. Прафсаюзы ня здолелі мабілізаваць новыя кадры рабочых і ўцягнуць іх у сацыялістычнае спаборніцтва. Вось чаму ў далейшым неабходна зжыць папяровае, фармальнае кіраўніцтва і стаць сапраўды на чале сацыялістычнага спаборніцтва, ажыцьцяўляючы жывую дапамогу непасрэдна ў гушчы рабочай масы на прадпрыёмстве.

Калі прафэсыянальныя саюзы бяруць на сябе адказнасьць за недастатковую працу ў галіне разгортваньня сацыялістычнага спаборніцтва, паглыбленьня яго і г. д., то ня меншую адказнасьць павінны на сябе ўзяць і гаспадарчыя органы. Гаспадарчыя органы недастаткова аддаюць увагі сацыялістычнаму спаборніцтву і наогул палепшаньню справы вытворчасьці. Прафсаюзы націскаюць каб зьнізіць расцэнкі, паменшыць брак, узьняць вытворчасьць працы і г. д., а між тым гаспадарчыя органы надзвычайна мала зрабілі ў галіне рацыяналізацыі вытворчасьці. Рацыяналізацыяй мы нідзе асабліва ня можам пахваліцца.

Значным тормазам у сацыялістычным спаборніцтве зьяўляецца недастатковая ўвага з боку гаспадарчых органаў да пытаньняў вынаходзтва і слабае выкананьне праваноў вытворчых нарад. Ёсьць цэлы шэраг выпадкаў, калі гаспадарчыя органы ўзялі на сябе абавязак выканаць некаторыя мерапрыёмствы зьвязаныя з абавязкамі рабочых па ўзьняцьцю вытворчасьці працы, зьніжэньню сабекошту прадукцыі і г. д., а між тым гэтых абавязкаў ня выканалі. Такія адносіны зрываюць працу па разьвіцьцю сацыялістычнага спаборніцтва.

Трэба адзначыць, што і мясцовыя партыйныя органы невыстарчальна ажыцьцяўляюць кіраўніцтва ходам сацыялістычнага спаборніцтва, у выніку чаго не завострана належным чынам увага партыйнай масы на гэтым надзвычайна важным мерапрыёмстве, дзякуючы чаму назіраюцца выпадкі, калі паасобныя камуністы замест таго, каб быць застрэльшчыкамі ў справе сацыялістычнага спаборніцтва, цягнуцца за хвастом адсталых настрояў паасобных груп рабочых.

Камсамол таксама ня выканаў сваіх абавязацельстваў. Лёзунг, які ён выкінуў у пачатку разгортваньня сацыялістычнага спаборніцтва, камсамолам не ажыцьцёўлены.

Надзвычайна дрэнна адбіваецца на выкананьні колькасных і якасных паказальнікаў у прамысловасьці несвоечасовае і недастатковае забясьпечаньне сыравінаю некаторых прадпрыёмстваў. Гэты недахват і як і ўсе іншыя, якія перашкаджаюць пашырэньню і паглыбленьню сацыялістычнага спаборніцтва павінны быць у бліжэйшы час зьнішчаны.

Спрэчкі па дакладу.

Тав. Стракоўскі у сваім выступленьні кажа, што мы у сацыялістычным спаборніцтве павінны зрабіць два вывады: першы—гэта канстатаваць вялізарны палітычны ўздым і працоўны энтузыязм рабочае клясы, а адсюль матар'яльны эфэкт у вытворчасьці; другі—калі мы ў далейшым ня згрупуем увагі на ходзе сацыялістычнага спаборніцтва, то могуць быць прарывы ў гэтай вялікай справе. Так, напрыклад, у ліпені было павялічэньне прагулаў, па некаторых прадпрыёмствах пагоршылася прадукцыя, дрэнна справа абстаіць з зьніжэньнем сабекошту і г. д. Неабходна стаць тварам да вытворчасьці прафсаюзам, трэба павесьці рашучую барацьбу з хвасьцізмам, неабходна патрабаваць за становішча на вытворчасьці больш адказнасьці ад гаспадарнікаў.

Тав. Ігнатовіч кажа аб тым, што ёсьць шэраг выпадкаў, калі адміністрацыйна-тэхнічны пэрсанал, майстры самі позьняцца на працу і падаюць прыклад рабочым. З забясьпечаньнем сыравінаю справа дрэнна абстаіць. Нельга ні ў якім разе станавіцца на шлях палепшаньня якасьці прадукцыі вымовамі рабочым. Тут патрэбна праца выхаваўчая.

Тав. Праскурын адзначыў, што прафсаюзы больш займаюцца зьбіраньнем статыстычных ведаў, чымся практычнаю працаю па сацыялістычнаму спаборніцтву. Ёсьць на прадпрыёмствах шэраг працаўнікоў, якія павінны аплачваць грамадзкія арганізацыі, а не прадпрыёмствы. Гэта зьнізіць накладныя выдаткі на тавары.

Тав. Луцкевіч кажа, што мы не наладзілі вучоту па справе вынікаў сацспаборніцтва, а рабочаму трэба паказаць дасягненьні. Адміністрацыйна-тэхнічны пэрсанал слаба ўдзельнічае ў спаборніцтве. Паасобныя партыйцы не ўдзельнічаюць таксама. Ахова працы рабочых на прадпрыёмствах патрабуе значнага палепшаньня. Культпраца надзвычайна дрэнна пастаўлена.

Тав. Камаеў адзначае, што вельмі дрэнна абстаіць справа з праверкаю дагавораў па спаборніцтву. **Тав. Сіпчонка** прапануе ўзмацніць прадпрыёмствы тэхнічным пэрсаналам, хоць за лік трэстаў. Далей ён адзначае, што вельмі слаба праводзіцца спаборніцтва паміж прадпрыёмствамі і вёскаю. На гэта трэба зьвярнуць увагу.

Затым пленум заслухаў заключнае слова т. Рыжова.

Спрэчкі па дакладу т. Рачыцкага.

На вячэрнім пасяджэньні пленума ЦК КП(б)Б 6-IX адбываліся спрэчкі па дакладу т. Рачыцкага. У спрэчках выказаліся: т.т. Нэйланд, Вашчыла, Чарнушэвіч, Сьмірноў, Соскін, Прохараў і інш.

Тав. **Н э й л а н д** адзначыў, што 12 зьезд КП(б)Б своечасова сыгналізаваў аб памылках некаторых нашых цэнтральных савецкіх устаноў. Гэтыя памылкі неабходна цяпер чым хутчэй выправіць. Мы павінны абавязкова дабіцца ад СССР забясьпечаньня нашых буйных калгасаў складанымі сельска-гаспадарчымі машынамі. Трэба ўзяцца за падрыхтоўку кадраў, неабходна падумаць аб кіраўнічых органах калгаснага будаўніцтва на мясцох.

Тав. **Вашчыла** кажа, што трэба ўзмацніць НКЗ працаўнікамі.

Тав. Чарнушэвіч адзначае ў сваім выступленьні, што на Віцебшчыне асабліва была пашырана хутарызацыя і аднак цяпер ёсьць ужо такія раёны, у якіх маецца 5—6 калгасаў.

Тав. **Сьмірноў** кажа, што нашы навучальныя і навуковыя ўстановы не дапамагаюць сацыялістычнай рэканструкцыі с-гаспадаркі. У справе калектывізацыі мы маем больш глыбокія працэсы абагульненьня гаспадарчай дзейнасьці, чымся ў некаторых частках СССР. У калгасы ідзе ня толькі бедната, але і серадпякі. Калгасы павінны мець дапамогу як у справе забясьпечаньня іх машынамі, так і ў справе падрыхтоўкі кадраў.

На жэнеўскай гаварыльні.

Ліга Нацый ніякага пытаньня практычна вырашыць ня можа.

Толькі Савецкі Саюз заправуды вырашыў нацпытаньне.

ЖЭНЕВА, 7-9. У спрэчках па справаздачы Лігі Нацый выступіў літоўскі прэм'ер Вальдэмарас. [illegible]

ЗАЯВА СТАРШЫНІ КІТАЙСКАЙ ДЭЛЕГАЦЫІ.

ЖЭНЕВА, 7-9. [illegible]

ФРАНЦУЗЫ ХОЧАЦЬ „ПАДЗАРАБІЦЬ“.

ЖЭНЕВА, 7-9. [illegible]

ХЛУСЬНЯ АБ „ЗМОВЕ“ ВЫКРЫТА.

ПАРЫЖ, 4-9. [illegible]

РОСТ УПЛЫВУ РЭВАЛЮЦЫЙНАГА КРЫЛА.

БЭРЛІН, 8-9. [illegible]

Збройныя напады кітайскіх белабандытаў.

ГАВОРАЦЬ АБ МІРЫ, А САМІ АРГАНІЗУЮЦЬ НАСКОКІ НА НАШУ ТЭРЫТОРЫЮ.

Новы напад выклікаў „зацікаўленасьць“.

ЖЭНЕВА, 8-9. Паведамленьне аб нападзе кітайцаў у раёне Нікольска-Усурыйска выклікала ў Жэвене вялікую зацікаўленасьць. Аднак, ў афіцыйных палітычных колах мяркуюць, што гэты напад бадай-ці зьявіцца зваротным пунктам у падзеях.

ПЛЯНЫ НАНКІНА.

ТОКІЁ, 7-9. Агенцтва «Дэмпо Цусін» паведамляе з Пэйпіну, што Чжан-Чюэ-Лян, у выніку непасрэдных перамоў з Ван-Чжэн-Цінам, згадзіўся на назначэньне савецкага кіраўніка У-К чыгункі да пачатку перамоваў з тым, каб Люі-Жун-Куан падаў самаахвотна ў адстаўку пасьля ўрэгуляваньня канфлікту з-за У-К чыгункі. Тое-ж агенцтва паведамляе з Пэйпіну, быццам Ван-Чжан-Цін прапанаваў Чжан-Сюэ-Ляну запатрабаваць ад СССР ачышчэньня вонкавай Манголіі з вывазам адтуль усіх сваіх устаноў і арганізацый.

Чжан-Сюэ-Лян адхіліў гэту прапанову, зазначыўшы, што яна—пустое месца ў урэгуляваньні канфлікту, зачыненьне У-К чыгункі зьяўляецца найбольш важным пытаньнем для Кітаю.

БЯЗ УСЯКІХ ЗЬМЕН.

ШАНХАЙ, 7-9. Прыбыўшы ў Шанхай міністр замежных спраў нанкінскага ўраду Ван-Чжэн-Цін заявіў, што ў савецка-кітайскім канфлікце не ўтварылася ніякіх зьмен. Пры гэтым, Ван-Чжэ-Цін дадаў: «існуе магчымасьць выпусьціць у хуткім часе агульную заяву. Засталіся толькі некаторыя пункты, па якім яшчэ не дасягнута згоды абодвых урадаў».

Замах на Чан-Кай-Шы.

ТОКІЁ, 9-ІХ. Друк паведамляе, што на жыцьцё Чан-Кай-Шы зроблена шэраг замахаў.

ПОЛК АДМОВІУСЯ ІСЬЦІ У АКОПЫ

ЧЫТА, 6-ІХ. Водлуг паведамленьняў прыбыўшых в 86 разьезду уночы 30 жніўня ў Манчжурыі паўстаў кітайскі полк, адмовіўшыся ісьці ў акопы каля граніцы. Для заспакаеньня быў выкліканы другі полк. Перастрэлка і галасы чутны былі ўсю ноч на нашых вартавых заставах.

ЦЯГНІКІ ПАПАЛІ Ў ТУПІК.

ТОКІЁ, 7-9. Водлуг паведамленьня з Харбіну, рух, які быў спынен на шэрагу вучасткаў заходняй лініі У.-К. чыгункі ў выніку разводзьдзя, яшчэ не аднаўлены з-за адсутнічаньня кваліфікаваных спэцыялістаў і рабочых. Цягнікі папалі ў тупік. З Харбіну высланы аўтамабілі дзеля перавозкі пасажыраў і багажу.

ТОКІЁ, 9-ІХ. Водлуг паведамленьняў з Харбіну, уначы на 9-ае верасьня каля станцыі Пагранічнае пасажырскі цягнік пацярпеў крушэньне. Забіта і паранена 7 пасажыраў.

Арышты ня спыняюцца

ШАНХАЙ, 6-ІХ. Афіцыйна ўмовы ўтрыманьня ў канцэнтрыйным лягеры лічуцца „добрымі“, але кітайскія агенцтвы і амэрыканская газэта „Івнінг Пост“ паведамляюць зусім іншае.

Арышты ў Харбіне ня спыняюцца. Арыштаваны начальнік тэлеграфнай і тэлефоннай службы дарогі, абвінавачаны ў зносінах з Хабараўскам, куды ён нібы перадаваў ваенныя тайны.

Забарона забастовак.

ШАНХАЙ, 4-9. Законадаўчая рада нанкінскага ўраду скончыла распрацоўку агульных прынцыпаў закону аб прафсаюзах. Згодна законапраэкту, прафсаюзам забараняецца абвяшчаць забастоўкі і зьвязывацца з чужаземным прафрухам.

Нават рэакцыйная ангельская газэта «Морг Чайна Дэйлі Ньнюс» прызнае, што законапраэкт вельмі рэакцыйны.

„Кельнішэ Цэйтунг“ аб ноце тав. Літвінава.

БЭРЛІН. Адносна ноты тав. Літвінава нямецкаму пасольству ў Маскве „Кельнішэ Цэйтунг“ піша: „Зьдзіўляе ўжо самая форма перадачы гэткай ноты зьмест якой—скаргі не нямецкаму міністэрству замежных спраў непасрэдна, а нямецкаму пасольству ў Маскве.

Дзівіць і зьмест ноты цяжкімі абвінавачваньнямі па адрасу нямецкіх консулаў у Кітаі, таксама як і факт безвалочнага апублікаваньня яе тэксту. Трэба з усёй катэгарычнасьцю пратэставаць супроць прэтэнзій, што нямецкія консулы, пакуль служаць яны Нямеччыне, абавязаны аб чым небудзь інфармаваць савецкі ўрад.

Бязумоўна, нямецкія консулы робяць усё неабходнае, каб высьветліць становішча. Незразумела, чаму савецкі ўрад формай і зьместам сваёй ноты жадае абразіць добра настроеную да яго нямецкую грамадзкасьць».

* * *

БЭРЛІН, 8-ІХ. Большасьць газэт публікуе сёньня зьмест вербальнай ноты Літвінава нямецкаму паслу ў Маскве без камэнтарыяў. У паасобных заўвагах наконт ноты падкрэсьліваецца, што нямецкія прадстаўнікі робяць усё магчымае дзеля абароны інтэрэсаў СССР у Кітаі, але ім прыходзіцца ў гэтых выпадках лічыцца з існуючымі пэўнымі межамі.

У ПАНСКАЙ ПОЛЬШЧЫ.

ВЫБУХ ГРАНАТЫ НА КІРМАШЫ.

ВАРШАВА, 7-9. Сёньня ў Львове кінута бомба ў будынак загадчыка кірмашам, які знаходзіцца на тэрыторыі кірмашу. Выбухам зьнішчаны ўнутраныя пераборкі ў памяшканьні, прычым цяжка паранена служачая і кантужан адзін служачы кірмашу.

За некалькі гадзін да гэтага на адной з вуліц паліцыя арыштавала нейкага Церашчука, студэнта, які праходзічы па вуліцы, кінуў бомбу. Бомба выбухнула, але не зрабіла ніякай шкоды. Ідзе сьледзтва.

* * *

ВАРШАВА, 9-9. На ўчарашнім адчыненьні ўсходняга кірмашу ў Львове, якое адбывалася ў асабліва ўрачыстай абстаноўцы, у сувязі з прыбыцьцем на адчыненьне францускіх парлямэнтарыяў і іншых чужаземных гасьцей і журналістаў, было зроблена чатыры замахі, якія выклікалі паніку на тэрыторыі кірмашу і ў горадзе. Зробленыя перад вакзалам слупы з плякатамі рэклямамі выстаўкі былі падпілаваны і парушыліся да прыезду гасьцей.

Адначасова ў багажным аддзяленьні ўтварыўся выбух бомбы, якая знаходзілася ў адным з чамаданаў, што выклікала пажар і паніку на вакзале. Пасьля за час зварочваньня львоўскага ваяводы Глухоўскага і міністра гандлю і прамысловасьці Кватноўскага ад адчыненьня кірмашу, па вуліцы, па якой яны праяжджалі, у аднаго з прахожых передчасна выбухнула бомба. Арыштаваны прахожы аказаўся ўкраінскім студэнтам Церашчуком. Церашчук быў толькі лёгка кантужан.

Паліцыя старалася маўчаць аб гэтым факце, каб не сарваць урачыстасьці, аднак, весткі аб замаху на Кваткоўскага, як маланкай, распаўсюдзіліся па гораду, выклікаўшы тым вялікае ўражаньне, што адначасова ўтварыўся яшчэ адзін замах на тэрыторыі самаго кірмашу. У памяшканьні праўленьня кірмашу была кінута бомба, якая выбухнала з вялізарнай сілай. Людзі, якія знаходзіліся там, паранены. Паліцэйская аблава, якая была пасьля выбуху, выклікала паніку сярод народу, аднак ніякіх вынікаў не дала. З прычыны гэтых тэрарыстычных актаў урачыстасьць, якая мела быць, была сарвана. Мяркуюць, што гэтыя замахі зроблены ўкраінцамі.

ПЕРАД ВЫБАРАМІ Ў БАЛЬНІЧНУЮ КАСУ.

ВІЛЬНЯ, 8-ІХ. „Дзеньнік Віленскі“ паведамляе, што ўсе палітычныя групоўкі Вільні, вельмі старанна рыхтуюцца да выбараў у бальнічныя касы.

Беларускі рабоча-сялянскі пасольскі клуб пастанавіў у час выбараў падтрымаць спіс „адзінства прафсаюзаў“ які арганізаван лявіцай ППС.

Бастуе 100

ВІЛЬНЯ, 8-ІХ. У Вільні забаставалі вучні і практыканты цырульняў. Яны патрабуюць заключэньня калдагавору і павышэньня заработнай платы.

ПЫТАНЬНЕ АБ ПРЫЗНАНЬНІ СССР.

НЬЮ-ЁРК, 9-9. Аргенцінская палата дэпутатаў упаўнаважыла камісію па замежных справах і канстытуцыйную камісію супольна абгаварыць пытаньне аб прызнаньні СССР.

Назначэньне т. Доменка.

МАСКВА. Загадам Рэвваенсавету Саюзу назначан членам Рэвваенсавету і начальнікам Палітупраўленьня асобай Далёка-Усходняй арміі тав. **Доменка**. Ён быў загадчыкам арганізацыйна-разьмяркавальнага аддзелу ЦК КП(б)У.

ШАФЁРЫ ПЕРАМАГЛІ.

ГОРАДНЯ, 8-ІХ. Як толькі шафёрам удалося арганізавацца ў профсаюз, яны зараз-жа распачалі барацьбу за заключэньня калектыўнага дагавору. Прадпрыёмцы адмовілі ў патрабаваньнях шафёраў і яны абвясьцілі забастоўку.

Забастоўка цягнулася ня доўга і прадпрыёмцы пайшлі на ўступкі. Галоўнае што здабылі ў перамозе шафёры—прызнаньне прафсаюза і уплата 50 працантаў заработнай платы зімою.

Мора забіта лёдам.

ЛЁДАКОЛ „СЕДОВ“, 6-9. Шпарка прасоўваецца на Усход. На даўжыні 64° выйшлі на чыстую ваду, згубіўшы ў барацьбе з лёдам лопасьць, шрубу і атрымалі цечу ў насавой частцы. На сапсаваныя месцы накладзены пляйстары і ідзе ўзмоцненае пампаваньне вады.

Ад лёдакола «Красін» атрымана паведамленьне, што мора забіта лёдам.

ДРУЖНА ПРАВЯДЗЕМ Дзень ураджаю і калектывізацыі

Сотні новых калектываў, тысячы гэкт. аграмаджанай зямлі павінны мы атрымаць у выніку правядзеньня Дню ўраджаю і калектывізацыі

НАВОКАЛА ПЫТАНЬНЯЎ УЗЬНЯЦЬЦЯ УРАДЖАЮ І ПАШЫРЭНЬНЯ КАЛЕКТЫВІЗАЦЫІ МАБІЛІЗУЕМ УВАГУ УСІХ ПРАЦОЎНЫХ ГОРАДУ І ВЁСКІ.

Пастанова сакратарыяту ЦК КП(б)Б аб правядзеньні Дню ўраджаю і калектывізацыі.

1. Вынікі праведзенага дня калектывізацыі сьведчаць аб усё ўзрастаючым руху асноўных бедняцка-серадняцкіх мас у калгасы, аб вялікай актыўнасьці і самадзейнасьці іх у справе сацыялістычнай рэканструкцыі с-гаспадаркі пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі.

У час правядзеньня дня калектывізацыі арганізавана звыш 100 новых калгасаў і абагулена звыш 30.000 гэктараў зямельнай плошчы.

У сувязі з шырока разгарнуўшымся калгасным будаўніцтвам, праводзімы ў мінулыя гады „дзень ураджаю“ павінен набыць другі зьмест гэтага сьвята і павінен стаць „днём ураджаю і калектывізацыі“. Днём падагульваньня вынікаў працы па калектывізацыі, па ўздыму ўраджайнасьці і пашырэньню пасеўных плошчаў і днём для яшчэ большай мабілізацыі ініцыятывы і самадзейнасьці бедняцка-серадняцкіх мас для далейшай працы, па сацыялістычнай рэканструкцыі сельскае гаспадаркі і наступленьня на кулака.

2. Дзень ураджаю і калектывізацыі арганізаваны на агра#вытворчай аснове павінен зьявіцца для вёскі новым культурным сьвятам, якое будучы запоўнена належным зьместам (лекцыі, даклады, выстаўкі, кіно, радыё і г. д.) павінна цалкам выціснуць існуючыя ў вёсцы ў асеньні пэрыяд рэлігійныя сьвяты (Пакроў і інш.).

ЦК КП(б)Б прапануе ўсім партарганізацыям правесьці дзень ураджаю як „дзень ураджаю і калектывізацыі“. Асноўнымі задачамі правядзеньня „дня ўраджаю і калектывізацыі“ павінна зьяўляцца:

а) Замацаваньне вынікаў калектывізацыі, высьвятленьне лепшых вопытаў і дасягненьняў калгаснага і саўгаснага будаўніцтва, вызначэньне мерапрыемстваў і ажыцьцяўленьне іх па далейшай арганізацыі новых калгасаў, узбуйненьня старых і ўзмацненьня раней арганізаваных. Падагуленьне вынікаў працы па ўздыму ўраджайнасьці, пашырэньню пасеўных плошчаў, палепшаньню жывёлагадоўлі і г. д.

б) Шырокая масавая праверка працы ўсіх органаў з пункту гледжаньня правільнага правядзеньня імі клясавай лініі, садзейнічаньня справе калектывізацыі і вытворчаму каапэраваньню.

в) Шырокая арганізацыя—азнаямленьня працоўных мас сялянства з канкрэтнымі вынікамі саўгаснага і калгаснага будаўніцтва праз сходы, вытворчыя нарады і раённыя с.-гасп. выстаўкі.

г) Увязка ўсёй правадзімай працы дню ўраджаю і калектывізацыі з падрыхтоўкай да ўсебеларускай с.-гаспадарчай і прамысловай выстаўкі.

д) Шырокая паўсямесная праверка выкананьня дагавораў па сацыялістычнаму спаборніцтву і далейшае разгортваньне яго паміж саўгасамі, калгасамі, паасобнымі вёскамі, цэлымі с-саветамі і раёнамі на лепшае правядзеньне працы па арганізацыі новых калгасаў вытворчага каапэраваньня ажыцьцяўленьня мерапрыемстваў па ўздыму ўраджайнасьці па лепшаму выкананьню хлебазагатовак, арганізацыі чырвоных абозаў, поўнаму правядзенню і сваечасоваму выкананьню кантрактацыі, распаўсюджаньне 3-й пазыкі індустрыялізацыі і г. д.

е) Мабілізацыя сродак самога насельніцтва на справу калектывізацыі шляхам павялічэньня ўкладаў у каапэрацыю, арганізацыя засеву спэцыяльных гэктараў калектывізацыі, арганізацыі ў калгасах і саўгасах суботнікаў і г. д.

3. ЦК прапануе усім арганізацыям прыдаць дню ўраджаю і калектывізацыі характар вытворчай с-гасп. кампаніі шырока папулярызуючы 5-цігадовы плян уздыму с.-гасп. і плян індустрыялізацыі краіны, увязваючы ўсю гэту працу з канкрэтнымі задачамі данага паселішча с-савету і раёну.

4. Прафсаюзным і шэфскім арганізацыям неабходна прыняць актыўны ўдзел у падрыхтоўцы і правядзеньню дню ўраджаю і калектывізацыі, шляхам пасылкі рабочых брыгад і прадстаўнікоў для практычнага ўдзелу і дапамогі мясцовым арганізацыям і непасрэдна саўгасам і калгасам.

5. Дзень ураджаю і калектывізацыі павінен праводзіцца ня толькі ў вёсцы, але і ў горадзе. У гарадох сьвяткаваньне дню ўраджаю і калектывізацыі павінна выявіцца ў наступным: арганізацыя спэцыяльных вечароў у дамох селяніна, у рабочых клюбах і чырвонаармейскіх частках, прысьвечаных пытаньням павышэньня ўраджайнасьці і разьвіцьця каапэрацыйнага руху. На гэтых вечарох неабходна паставіць справаздачныя даклады зямельных органаў і ў рабочых клюбах даклады саўгасаў і калгасаў падшэфных раёнаў аб іх працы і далейшых задачах у справе барацьбы за ўраджай і абагульненьне с-гаспадаркі. На гэтыя вечары дамы селяніна і рабочыя клюбы павінны запрасіць прадстаўнікоў сялянства калгасаў і саўгасаў.

6. Вынікі нядаўна праведзенага дню калектывізацыі сьведчаць, што шырокія масы працоўных сялянак яшчэ недастаткова прыцягнуты да актыўнага ўдзелу ў справе калектывізацыі. Адзначаючы, што ад таго ў якой меры будзе разгорнута работа па арганізацыі сялянак вакол калектывізацыі. У значнай меры будуць залежыць і посьпехі ўсёй работы. ЦК прапануе партарганізацыям удзяліць гэтаму пытаньню больш сур'ёзную ўвагу. Неабходна выкарыстаць кампанію перавыбараў дэлегацкіх сходаў з мэтай папярэдняй падрыхтоўкі асноўных мас сялянак да ўдзелу іх у дні ўраджаю, і калектывізацыі.

НКЗ і НКАсьветы, і калгассаюзу прапанаваць да дню ўраджаю і калектывізацыі адчыненьне новых пляцовак, ясьляў, сталовак і інш. устаноў палепшаючых бытавыя ўмовы ў калгасах і саўгасах.

7. Камсамольскія арганізацыі павінны максымальна разгарнуць работу па мабілізацыі самадзейнасьці і ініцыятывы камсамольскіх арганізацый і бедняцка-серадняцкай моладзі на справу сацыялістычнай рэканструкцыі сельскай гаспадаркі па дапамозе партыйным і савецкім арганізацыям у падрыхтоўцы і правядзеньні дню ўраджаю і калектывізацыі.

ЦК ЛКСМБ распрацаваць і даць практычныя паказаньні аб удзеле камсамольскіх арганізацый у падрыхтоўцы і правядзеньню дню ўраджаю і калектывізацыі.

8. Для кіраўніцтва ўсёй арганізацыйнай падрыхтоўчай работай і правядзеньне дню ўраджаю і калектывізацыі, утварыць пры ЦВК, АВК і РВК спэцыяльныя камісіі з удзелам камсамолу, зямельных органаў, калгассаюзаў, каапэрацыйных устаноў, прафсаюзных і інш. грамадзкіх арганізацый, а пры РВК, з удзелам прадстаўнікоў саўгасаў і калгасаў.

Камісіям у тыднёвы тэрмін распрацаваць канкрэтныя пляны работы па падрыхтоўцы і правядзеньню дню ўраджаю і калектывізацыі на мясцох.

9 Прапанаваць усім рэдакцыям газэт зараз-жа пачаць растлумачальную кампанію ў друку аб задачах і мэтадах правядзеньня дню ўраджаю і калектывізацыі шырока асьвятляючы ход падрыхтоўкі і правядзеньня гэтага дня на мясцох.

Цім. Заречны.

Новая зямля.

I

Гарадок ня зусім апраўдвае сваю назву: паламаныя тратуары, «стрижка-брижка», «дробный і мелкий гандаль», „часовых дел мастер“ і іншыя атрыбуты правінцыі нагадваюць якую-небудзь Раску або Сіроціна і кажуць сваімі стракатымі літарамі, што Гарадок—не гарадок і што ён знаходзіцца ня ў дваццаці кілёмэтрах ад Віцебску, а ў 50-60 вярстох з беларускім гакам (а гак??? вёрст, а мо' яшчэ 50-60).

У райвыканкоме знайшлі аднаго сэкратара (ён-жа на... „усялякі выпадак“ і намесьнік старшыні, „и в случае крайней необходимости“—сам старшыня“).

— Усе паехалі праводзіць „Дзень калектывізацыі“—нікога жывога няма тутака.

У падцьвярджаньне яго слоў машыністка прынесла перадрукаваныя адносіны і рэгістратар прышоў з якімісьці паперамі.

— От хто сёньня гаспадар раёну.

Праз гадзіну мы таксама пакінулі Гарадок і паехалі ў адну з прыкладнейшых, дыплёмных камун раёну—„Чырвоны сьцяг“, Селішчанскага сельсавету.

Урач тав. П. усю дарогу ўспамінала „Аўтадор“, а вазьніца быццам неўзнарок кідаў сказы хаця і цэнзурныя, але ня падлягаючыя публікацыі, ня надыходзячыя да друку. Як ня было, але за чатыры гадзіны дваццаць кілёмэтраў засталіся за плячыма.

Была серада, але камуна праводзіла суботнік. Была „прачыстая“—сьвята, дзень адпачынку, але камунары скончвалі пабудову мачылішча для ільну, вазілі абмалочаны лён і складвалі яго ў аддзяленьне. Быў „Дзень калектывізацыі“ і камунары даказвалі паказальным парадкам, што толькі калектыўнай працай мажліва палепшыць жыцьцё, што толькі аб'яднанымі сіламі мажліва перавярнуць горы беднасьці і няшчасьця людзкога.

Ільнамачылішча пабудавана спэцыяльнае; каля дзьвюх тысяч рублёў затрачана на яго. Складаецца яно з пяці аддзяленьняў-засекаў, умяшчальнасьцю кожнае больш паўтары тысяч снапоў ільну. З возера ў засекі праведзена труба, па якой пушчаецца вада ў аддзяленьні.

Работы падыходзілі да канца! Апошні воз ільну складвалі ў яму, сьцены прымацоўвалі скобамі, трубу закапвалі зямлёю. І ўрэшце:

— Ваду!

— Ваду пушчай!

Хлапчукі беглі з парку, старыя выходзілі з хат і кожын паўтараў:

— Вада...

— Вада пашла...

І міжвольна сам падпадаў пад агульную радасьць: бульчаньне вады па трубе і серабрыстыя пырскі ў паветры, узьняты настрой камунараў і радасныя выгукі хлапчукоў казалі, што гэта нязвычайная пабудова, а нешта больш вялікшае, важнейшае, менавіта. Калі хочаце, Днепрабуд камуны „Чырвоны Сьцяг“...

Аддзяленьне напоўнілася вадой, і на гэтым скончыўся суботнік у сераду, на „сьвятую прачыстаю багародзіцу“.

— Трыццаць год таму назад было тут такое мачылішча,—казала старая бабуля, якая прышла падзівіцца на работу маладых.

— Больш, напэўна,—папраўляў яе калега,—такі-ж стары, сівы дзед у валенках і ў зімовым кажусе.

— А наша мачылішча лепшае за панскае?—запытваўся хлапец, відаць з катэгорыі „маладых энтузіястаў“.

— Такое-ж самае, толькі наша новае.

— Усё-б добра было,—перабіваў стары,—каб толькі ваду гэту мы скарыстоўвалі. Вось гэту ваду, што з мачылішча спушчаць будзем.

— Куды-ж яе скарыстоўваць:

—У гной, на поле... Багата жыта родзіць.

Пачакаў крыху, але ніхто яму нічога не адказваў. Ці мо' згаджаліся са старым, або і для іх гэта вядома. Але ўсё такі стары, у падтрыманьне сказанага, доказ правёў:

— І ў кнізе так напісана...

Ён, які памятуе прыгон і бачыў удзельнікаў „отечественной“ вайны, у самых цяжкіх момантах, калі не дапамагае шматгадовы вопыт, з упэўненасьцю, як „сьвятое-сьвятых“, прыводзіць.

— І ў кнізе так напісана.

Стары ня ведае альфабэту, лікпункт яго „не ахапіў“—«мой пунт на могілках»,—але ён чуў лекцыю агранома, прысутнічаў на занятках сельскагаспадарчага гуртка, і таму верыць друкаванаму слову, верыць кнізе. А колькі такіх старых піанэраў у Беларусі—ад Віцебшчыны і да Палесься. Колькі дзевяностагодніх дзяцей, якія робяць першыя, але, нажаль, позьнія крокі на новую зямлю? Колькі старых, якія сьвяткуюць другое сваё нараджэньне?

II

Гаўрылёнак, старшыня камуны, падобен да шахцёра: высокі рост, буйныя рысы нябрытага твару, размашыстая паходка, упэўненыя рухі. Здаецца, што ён учора або пазаўчора прыехаў з шахты, з пад зямлі, і ўзяўся кіраваць гаспадаркай камуны. К таму чорныя валасы і абуглены твар просяць такога параўнаньня.

Ён сядзіць супроць мяне, за канторскім сталом, на якім у беспарадку знашлі прытулак і газэты, і брашуры, і балянсавая кнігі, і чыйсьці пацёрты партфэль. На сьцяне вісяць дыплёмы ад розных устаноў і арганізацый—гонар камуны, люстра дасягненьняў набытых за даясятак год.

— Вы пытаеце прозьвішча пана гэтага маёнтку? Ага. Так, так... Прозьвішча... Гм.., Прызнацца...

— Забылі,—даказваю я.

— Не, памятаў, але... Гм-м...

Гаўрылёнак трымае рукамі сваю буйную галаву, перабірае пальцамі чорныя валасы, моршчыць лоб і курыць, зло курыць папяросу. Мяне ня цікавіць прозьвішча пана—нашто капаць архіў для архіва?—але ўсётакі нідзе ня сустракаў такога факту, каб **камунары ўжо забыліся пра былога ўласьніка маёнтку.**

— Здаецца, Пор —падсказвае намесьнік старшыні.

— Так, так,—кажа Гаўрылёнак,—толькі ня Пор, а Піор.

Якая розьніца ў прозьвішчах? Пор, Піор, Замбржыцкі, Закжэўскі, Людэндорф, Голенбайн, Гулептеенсайф... Усе аднолькавы, усе аднае клясы, усе ворагі сёняшніх і заўтрашніх гаспадароў калгасу. І ці патрэбна новым людзям памятаваць прозьвішчы былых баронаў, якіх яны прагналі сваёй уласнай, мазолістай рукой?

Няхай успамінае аб іх шум стогадовага парку. Ліпы, бярозы і топалі ня раз былі сьведкамі нераўнапраў'я чалавечага роду. Яны ня раз бачылі тлустых людзей, якія пагультайску прахаджваліся па алеям, «осмысливая» і „узаконивая“ пабудаванае з кантрастаў жыцьцё.

Былі часы, калі бушавала жыцьцё, як завіруха зімою або мора ў навальніцу. Хвалі нянавісьці і няшчасьця людзкога выплёскваліся за бераг „узаконений“ і штормам ляцелі да рызыдэнцый „осмысливателей“ жыцьця. На шляху вырасталі скалы каўкаскія—вайска царская і разьбіваліся хвалі, кругамі разыходзіліся ў бакі, і на вопратку паноў траплялі толькі пырскі ад хваль.

Паўстаньні душылі шыбельніцамі і казэматамі турмаў. Абарванага і галоднага толькі за тое, што ён раз у жыцьці пазваў сябе чалавекам, гналі ў Сібір, на катаржныя работы, на нямінучую блізкую сьмерць.

І ня дзіва, што камунары забыліся пра былога ўласьніка маёнтку. За што яго памятаваць? За зьдзекі, кабальную арэнду, штрафы? Альбо за цагляны, аднапавярховы дом, пабудаваны рукамі сялян? Гэты, з дазволу сказаць, дом кажа аб „культурнасьці“ яго ўладара: бяз усялякага стылю, і густу, грубы і пахмураны, як тургенеўскі «Бірюк», з упаўшымі ў глыбіню вокнамі, як вочы сухотніка апошняй стадыі. Ня дом, а турма, арыштанскае памяшканьне. У ім жыць нельга—вільготна, цёмна, а таму камунары з восені гэтага году мяркуюць прыстасаваць дом выключна пад сталоўку. Зараз у ім часова зьмяшчаюцца чытальня і дзіц.яслі

Я бачыў жыхароў дзіцячых ясьляў. Іх адзінаццаць. Калі я зайшоў у іх пакойчык, то яны поўзалі, хадзілі, сьмяяліся, плакалі і самаму большаму з іх было тры гады. Пульхненькія, здаровенькія, вясёлыя.

У дзевяць гадзін раніцы маці прыносіць «маладога чалавека» ў ясьлі. Тут ён застаецца да васьмі гадзін вечару. Тры дзяўчыны наглядаюць за імі, кормяць, гульні арганізоўваюць. У іх свая ўласная камунія—камунія ў камуне, першапачатковае таварыства ў буйным калгасе. Паступова яны ад простага, прымітыўнага аб'яднаньня, праз дзіцячаю пляцоўку, піанэрскую арганізацыю і камсамол дойдуць да вышэйшай формы аб'яднаньня—сацыялізму. Сучасны дзень падрыхтоўвае маленькіх карапузаў да новага, шчасьлівага жыцьця. Бацькі рыхтуюць надзейную зьмену, якая з гонарам будзе весьці „чырвоны сьцяг“ у будучыню.

Вядома, „маладыя чалавекі“ ня ведаюць, што яны жывуць у «панскім» доме, як і ня ведаюць таго, што іх бацькі пабудавалі чатырохпавярховы дом, у якім яны начуюць.

Вы, чытач, няверыце? Сапраўдны чатырохпавярховы дом.

Праўда, трэці паверх складаецца з дзьвюх кватэр, а чацьвёрты называецца чардаком, але ўсётакі дом выглядвае чатырохпавярховым гарадзкім гмахам. Ня важна, што ганкі ў ім цэмэнтныя, а сьцены драўляныя. Важна тое, што яго пабудавалі самі камунары, за свае ўласныя сродкі.

Я нарачыта праходзіў па кватэрам камунараў. Параўнаньне можна рабіць з кватэрамі гарадзкіх рабочых, пабудаваных жыльлёвай каапэрацыяй. Гэта ня ідэялізацыя, а сапраўднасьць, рэчаіснасьць нашых дзён. У пакоях чыстата, парадак; кветкі ў вазонах займаюць усе вокны нават лавачкі пабудаваны для больш вялікіх, падпіраючых столь. У кожнай кватэры ёсьць кухня, сталовая, рабочы пакой і спальня. У вёсцы такой кватэры ня знойдзеш нават у настаўніка-інтэлігэнта.

Наогул у камуне ідзе вялікае будаўніцтва. Ня скончылі мачылішча—распачалі будаваць вялікую абору-пуню для жывёлы.

У ёй зьмесьціцца больш паўтараста галоў жывёлы. Пабудова ідзе па шляху скла дзенаму спэцыялістам і пад кіраўніцтвам вопытнага кіраўніка. Каб пабудова абышлася танней, камунары самі і цэглу робяць, выпальваюць яе, і складваюць у сьцены. Вокны, дахі, кармушкі і цяплыня—вось тыя перавагі, якія будзе мець будучая абора перад звычайнай сялянскай.

Вялікае будаўніцтва патрабуе і вялікіх сродкаў. Напрыклад, пуня будзе каштаваць каля дваццаці тысяч рублёў. На першы погляд чытачу можа паказацца, што шырокі размах будаўніцтва перацягне да сябе ўсе капіталы камуны. Такую апаску і я выказаў Гаўрылёнку.

— У нас ёсьць млын, лесапілка і сад,—сказаў старшыня камуны,—і я зразумеў, што будаўніцтва вядзецца пад сілу камунарам, выходзячы з эканамічнага становішча камуны.

Прадпрыемствы даюць камуне хаця параўнаўча і не асабліва вялікі прыбытак, але затое надзейны, штогодны, „не капрызны“.

Гэтага нельга сказаць аб садзе. Па міласьці аграноміі, вярней—агранома, вялікая колькасьць дрэў папсавалася, а шмат і зусім высахла. Гаўрылёнак расказвае аб гэтым так:

— Гарадоскі раённы аграном зрабіў нейкі састаў, абмазаў дрэвы, дык яны і павысыхалі. Спачатку думалі, што гэта ад марозу, а пасьля даведаліся ад другіх аграномаў, што абмазка была няправільная.

— А чаму вы ня прыцягнеце да адказнасьці агранома?

— Уцёк, у Ленінград здаецца.

Такая „аградапамога“ адбівае ўсялякую ахвоту зварачвацца за парадамі да агранома. Але-ж усё-такі, ня гледзячы на гэты выпадак, камунары слухаюць аграномаў і наогул спэцыялістаў. Яны ведаюць, што толькі васьміпольны севазварот самы карысны ва ўмовах камуны, што чэшскі авёс і пяткускае жыта даюць куды большыя ўраджаі за мясцовыя гатункі.

(*Працяг будзе*).

Дэлегацыя рабочых і сялян Польшчы, Заходняй Беларусі і Зах. Украіны ў Менску.

Прадстаўнікі заменжных рабочых і сялян наведалі менскія фабрыкі, заводы, установы, яны захоплены ростам нашага сацыялістычнага будаўніцтва.

ПЕРАДАЙЦЕ ТАМ...

Кроў пульсуе...

…ццам адно сэрца рушыць кроў усіх … людзей, якія напоўнілі сёньня … „Культуры“, сэрцы б'юцца ў уні… жаданьнем убачыць, пачуць, што … тыя, хто праз кардон, праз … перашкод прыехалі да нас.

— Яны прышлі, яны на сцэне...

…хутчэй узьнялася заслона.

… скажуць пра нашу работу, пра … жыцьцё браты па працы, браты … барацьбе, гэтыя людзі з другога …ту?

Заслона адсунулася...

Тысячы рук, громам воплескаў ві… гасьцей.

— Наш урачысты мітынг, кажа …ін, я адчуваю пажаданьнем, … у хуткім часе мы спаткаліся тут … іншых умовах, як грамадзяне ад… вялікай савецкай краіны.

І гэтае пажаданьне госьці сустра… гарачымі воплескамі.

— Няхай жыве савецкая ўлада...

… пульс, разам у унісон з пульсам … аўдыторыі. Адно сэрца ру… кроў. Гэта сэрца, гэта вялікая … — міжнародная салідарнасьць …цоўных.

Слова мае прадстаўнік ЦК КП(б)Б … Сянкевіч.

… гром воплескаў у залі і на … Парыў вялікай будовы, упар… да перамогі адчуваецца ня … ў зьмесце, але і ў самым на… прамовы прадстаўніка ЦК.

— Мы на руінах пачалі будаваць. … за 7 год мы маем дасягненьні...

… робіць справаздачу перад людзь… зацікаўленымі ў нашым будаўніцт… перад членамі аднэй вялікай пра… сям'і.

— Мы маем і шэраг недахопаў. … павінны ведаць нашы недахопы, … самы павінны паказаць нам на… слабыя месцы.

З вялікай зацікаўленасьцю слуха… дэлегаты прамову-справаздачу аб … што робіцца ў краіне пралетар… дыктатуры, у сацыялістычнай … працоўных.

— Вы раскажыце працоўным Поль… Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі аб тэй гэраічнай барацьбе і … якія вы тут убачыце.

… пралетарскага адзінства, … да барацьбы і перамогі, за… на польскай мове тав. Сян…

…чая работніца з дэлегацыі, з … маці, праслухаўшы паведам… аб посьпехах дзяцей сваіх, доў… трымае за руку т. Сянкевіча.

… на трыбуне новы прамоўца, прад… Менакругкому т. Цынцыпер.

— Вы бачыце ўскапаны горад Менск, … бачыце лес рыштаваньняў... гэта … новыя гмахі, гэта па бруку … рэйкі для трамваю... Нам ня … многа гаварыць. За нас гавораць …, за нас гавораць нашы дасяг… Але-ж вы нас не хваліце. Вы раскажыце пра нас толькі праўду...

Шчырасьцю гучаць гэтыя простыя словы, гэта добра адчуваюць госьці.

— Слова мае старшыня дэлегацыі Отто Мац.

Гром воплескаў і... настрой напру… чаканьня абсалютнай цішай … аўдыторыю.

— Я буду гаварыць парасейску, … выразным польскім акцэнтам кажа прамоўца.

— Я тэкстыльшчык з гораду Лодзі...

Бура воплескаў і авацыя.

Спачатку т. Мац апавядае аб сваёй ранейшай працы ў царскай Расеі.

Ён ведае царскую турму, ён нават ведае далёкую Якутыю, куды ў стары час сплавіў яго царскі паліцэйскі ўрад.

У Расеі ён і навучыўся гаварыць парасейску.

Але ў прамоўцы не хапае слоў, каб перадаць уражаньні аб савецкай краіне.

Баку, Уладзікаўказ, Растоў на Доне, Харкаў, Асінбуд...

Мы видели «Гигант»—совхоз, это такое... что трудно сказать, невиданое.

І прамоўца дапаўняе прамову насычаную пафосам, гэстамі:

— Мы там этого не видели. И не снилось. Там рабочие работают 3-4 дня в неделю, зарабатывая в день в среднем 3-4 злотых. Высококвалифицированный рабочий получает в день 8-9 злотых.

Живется хуже нельзя... Люди в отчаянии бросаются под трамвай, кончают жизнь самоубийством...

Но... это малодушие.

Мы же будем бороться. Мы не испугаемся репресий, которые ждут нас по возвращении...

Тав. Мац апавядае як у 1927 годзе дэлегатаў пабыўшых у СССР кінулі ў турмы. Але-ж ня гледзячы на гэта тав. Мац запэўняе, што дэлегаты раскажуць праўду пра той гэраізм у барацьбе і працы, якія бачылі дэлегаты ў БССР і ва ўсім Савецкім Саюзе.

— Мы рассеем ту ложь, которую распространяют про Советский Союз враги его.

Селянін з Зах. Беларусі т. Кавальчук падрабязна фактамі малюе той зьдзек, тую пакуту, у якіх жывуць беларусы-сяляне на „Усходніх Крэсах“...

Выступае работніца—тэкстыльшчыца Лодзі. Яна спыняецца на кантрасьце ў становішчы жанчыны ў СССР і Польшчы, гаворыць з вялікім зьдзіўленьнем пра свае ўражаньні ад бытавых установаў, ад выхаваньня дзяцей у таках асяродках як Арэхава-Зуева, Іванава-Вазьнясенску.

ДЭЛЕГАТЫ РАБОЧЫХ І СЯЛЯН ПОЛЬШЧЫ, ЗАХОДНЯЙ БЕЛАРУСІ І ЗАХ. УКРАІНЫ Ў МЕНСКУ.

ЗЬВЕРХУ: выступленьне на мітынгу сэкратара дэлегацыі т. Бэма.
УНІЗЕ: спатканьне дэлегатаў працоўнымі Менску на вакзале.

А вось выступае сямідзесяцігадовы рабочы-паляк, пераехаўшы з Польшчы ў 1914 годзе.

На яго вачох прайшлі гады вайны, якая зруйнавала Беларусь, гады грамадзянскай вайны, разрухі, голаду, холаду, адбудовы гаспадаркі і шырока разгорнутага сацыялістычнага будаўніцтва.

— Мы ведаем, што там у вас ідзе шалёная падрыхтоўка да вайны. Але-ж няхай ведаюць фашысты, што Чырвоная армія пільна стаіць на варце нашай краіны.

— Едзьце будуйце сацыялізм!

Заканчвае прамоўца пад буру воплескаў і аўдыторыі і дэлегатаў.

І гэтыя воплескі сьведчаць, што гэта прапазіцыя ўсім па густу.

Вадзім Бязьменны.

ДЭЛЕГАТЫ ЗНАЁМЯЦЦА З ДАСЯГНЕНЬНЯМІ МЕНСКУ.

У надзелю 8 верасьня дэлегаты працоўных Польшчы, Заходняй Беларусі і Зах. Украіны разам з рабочымі Менску глядзелі ў кіно „Культура“ фільм—„Да заўтра“.

Учора раніцой дэлегаты наведалі старш. Менгарсавету тав. Аксюціча. Прадстаўнікі розных сэкцыяў дакладвалі аб праробленай працы, аб далейшых плянах і г. д.

Учора днём дэлегаты разьдзяліліся на 2 групы і наведалі завод „Энэргія“ і „Бальшавік“, новую ф-ку „Меншвэй“, „Кастрычнік“ і чыгуначныя майстэрні.

У хуткім часе ў Бабруйскай акрузе ПАЧНУЦЦА МАНЭЎРЫ.

Задача кожнага рабочага і селяніна, кожнага працоўнага—усімі мерамі дапамагаць правядзеньню манэўраў.

Ня вер правакацыйным чуткам клясавага ворага. Манэўры не вайна, а вучоба.

МАНЭЎРЫ—АГЛЯД ДАСЯГНЕНЬНЯЎ САЦЫЯЛІСТЫЧНАГА СПАБОРНІЦТВА У ЧЫРВОНАЙ АРМІІ.

Да ўсіх рабочых, працоўных сялян і чырвонаармейцаў

Таварышы!

З кожным годам расьце і ўзмацняецца Саюз Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік. Пад кіраўніцтвам Ленінскай камуністычнай партыі рабочыя і працоўныя сяляне Савецкага саюзу ўжо закончылі аднаўленьне гаспадаркі, зруйнаванае імпэрыялістычнай і грамадзянскай войнамі і прыступілі да вялікае справы—да перабудовы краіны на новых сацыялістычных падставах, вядучы рашучую барацьбу супроць кулака, нэпмана, вырываючы ў горадзе і вёсцы карэньні капіталізму.

Пад кіраўніцтвам партыі бальшавікоў-ленінцаў савецкая краіна хуткімі крокамі рушыцца наперад, абагачваючыся ўсё новымі і новымі дасягненьнямі па ўсіх галінах сацыялістычнае гаспадаркі і культуры.

Прыняты савецкім урадам і ўхвалёны сотнямі мільёнаў працоўных мас пяцёхгадовы плян разьвіцьця народнае гаспадаркі СССР і БССР забясьпечвае яшчэ большае ўзмацненьне пазіцыі сацыялізму ў горадзе і вёсцы, яшчэ большае ўзмацненьне абароназдольнасьці савецкае краіны. І чым больш расьце сацыялістычная гаспадарка СССР, тым больш узмацняецца дыктатура пралетарыяту і саюз рабочае клясы з бядняцка-серадняцкімі масамі сялянства.

Першая ў сьвеце рэспубліка Саветаў выклікае вялікую нянавісьць з боку сваіх клясавых ворагаў—імпэрыялістых усяго сьвету. Кожны посьпех у нашым сацыялістычным будаўніцтве—удар па капіталістычных элемэнтах нашай краіны і іх саюзьніках і ў барацьбе супроць СССР—па сусьветнаму капіталізму, кожны посьпех—новая іскра ў сусьветным рэвалюцыйным руху. Кожны дзень існаваньня СССР яшчэ больш прыбліжае канец імпэрыялізму. Вось чаму імпэрыялісты ўсяго сьвету так ненавідзяць Савецкі Саюз.

І сёньня, як ніколі, імпэрыялісты з асаблівай сілай рыхтуюць напад на нас. Аб гэтым сьведчыць буйны рост узбройваньня ўсіх капіталістычных краін і адмаўленьне прыняць прапановы савецкага ўраду аб разбройваньні, узмацненьне цкаваньня на Саюз Савецкіх рэспублік, фашызацыя с.-д. партый, якія перайшлі на службу імпэрыялістых і г. д.

Ясныя спробы імпэрыялістых справакаваць Савецкі саюз на вайну выявіліся ў падзеях на Кітайска-Усходняй чыгунцы. Кітайскія генэралы разам з рэшткамі белагвардзейцаў робяць налёты на савецкую мяжу. У адказ на гэта магутная хваля пратэсту ахапіла ўсіх працоўных СССР. Адусюль паступаюць заявы аб залічэньні дабраахвотнікамі ў Асобную Дальня-Ўсходнюю Армію.

Рабочыя і бядняцка-серадняцкае сялянства цьвёрда заявілі аб сваёй гатоўнасьці заўсёды, у патрэбны момант, стаць на абарону сацыялістычнай бацькаўшчыны.

Савецкі ўрад цьвёрда праводзіць і будзе праводзіць палітыку міра.

Гэта даказана шчырымі прапановамі савецкага ўраду ўсім краінам сьвету аб разбройваньні, гэта даказана выключнай цярплівасьцю Савецкага Саюзу да шматлікавых фактаў грубой правакацыі на вайну з боку капіталістычных краін.

Небясьпека ўзброенага нападу імпэрыялістых на Савецкі Саюз усё набліжаецца. І на гэтую небясьпеку рабочыя, працоўныя сяляне і ўсе працоўныя масы Савецкага Саюзу павінны адказаць яшчэ большым узмацненьнем абароназдольнасьці савецкай мяжы.

Пасьпяховае ажыцьцяўленьне пяцёхгадовага пляну народнае гаспадаркі СССР і БССР няўхільнае ўзмацненьне саюзу рабочых і працоўнага сялянства, узмацненьне бояздольнасьці Чырвонай арміі і ўзмацненьне ваенізацыі насельніцтва—вось галоўныя і асноўныя шляхі ўзмацненьня абароназдольнасьці СССР.

Рабочыя і працоўныя сяляне Савецкай Беларусі пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі закончылі аднаўленьне гаспадаркі, зруйнаванае войнамі і акупацыяй белапалякаў. Зараз працоўныя масы з энтузіязмам разгортваюць аграмадную працу—будаўніцтва сацыялізму.

Дзесяць год, як існуе Савецкая Беларусь, а ўжо мы маем вялікія дасягненьні сваёй працы, дасягненьні, якія можа мець толькі рабочая кляса ў саюзе з працоўным сялянствам, толькі Савецкая Рэспубліка.

Савецкая Беларусь прыступіла да ажыцьцяўленьня пяцёхгадовага пляну сацыялістычнага будаўніцтва. Па гарадох і сёлах Беларусі вырасьлі рыштаваньні—будуюцца фабрыкі, заводы, электростанцыі, школы, клюбы, больніцы і г. д.

Узмацняюцца савгасы, арганізуюцца магутныя калектыўныя гаспадаркі, расьце машынізаваная апрацоўка зямлі.

Працоўныя БССР з вялікім уздымам ажыцьцяўляюць ідэю Леніна, — шырока разгарнуўшы выключна па ўсіх прадпрыемствах, сацыялістычнае спаборніцтва. З надзвычайна вялікімі посьпехамі ў нас быў праведзены, па ініцыятыве рабочых мас,—дзень індустрыялізацыі. Бядняцка-серадняцкія гушчы сялянства арганізаваўшы пад кіраўніцтвам рабочае клясы і яе комуністычнай партыі—дзень колектывізацыі продэмонстрыравалі сваю гатоўнасьць ствараць новыя калгасы і агульнымі сіламі, палепшанымі спосабамі земляапрацоўкі, уздымаць ураджайнасьць палёў.

Але ні на хвіліну мы не павінны забывацца, што БССР стаіць на мяжы з капіталістычным сьветам, што БССР зьяўляецца фарпостам Савецкага Саюзу на Захадзе. Асабліва чула і пільна мы павінны сачыць за кожным рухам, за кожнай падзеяй, якая адбываецца на мяжы.

Разгортваючы тэмп сацыялістычнага будаўніцтва, мы павінны гартаваць сувязь з Чырвонай арміяй, мы павінны дасканала аўладаць вайсковымі ведамі, каб у патрэбны момант адстаяць заваёвы Кастрычнікавай рэвалюцыі.

У БССР працоўныя розных нацыянальнасьцяў адным моцным шэрагам, з упартасьцю, энэргічна будуюць сацыялістычную краіну.

Рабочыя, працоўныя сяляне і ўсё працоўнае насельніцтва БССР павінны ствараць моцную сувязь з Чырвонай арміяй—магутным вартаўніком савецкае мяжы.

Таварышы! У Беларускай ССР будуць адбывацца манэўры Чырвонай арміі. Манэўры—гэта вадагуленьне зімовай і лягернай вучобы чырвонаармейцаў, праверка баявой падрыхтоўкі часьцей Чырвонай арміі і гатоўнасьці да абароны Савецкай краіны.

У часе манэўраў часьці Чырвонай арміі будуць асабліва шчыльна стыкацца з насельніцтвам. Сіла Чырвонай арміі заўсёды выяўлялася і выяўляецца ў непарушнай сувязі з працоўнымі масамі.

Манэўры павінны быць скарыстаны да яшчэ большых сувязяў Чырвонай арміі з працоўным насельніцтвам, павінны прадэманстраваць гатоўнасьць рабочых і працоўных сялян у любую хвіліну увайсьці ў шэрагі Чырвонай арміі для абароны Савецкага Саюзу ад налёту імпэрыялістых.

Задача кожнага рабочага і працоўнага селяніна, кожнага працоўнага—усімі мерамі дапамагаць правядзеньню манэўраў.

Манэўры дапамогуць рабочым і працоўным сялянам бліжэй азнаёміцца з боездольнасьцю Чырвонай арміі, тэхнікай вядзеньня сучаснага боя і тэхнічнымі сродкамі сучаснай вайны. У часе манэўраў для працоўных будуць арганізаваны спэцыяльныя наглядальныя пункты, дзе пад кіраўніцтвам каманднага складу працоўныя здолеюць наглядаць за ходам баявых апэрацый.

Абавязак кожнага рабочага і працоўнага селяніна праз нагляданьне за ходам опэрацый скарыстаць манэўры для павялічэньня сваіх вайсковых ведаў, для большага гартаваньня сябе стаць байцом за абарону сваёй сацыялістычнай бацькаўшчыны, за справу сусьветнай рэвалюцыі.

У сувязі з манэўрамі ворагі савецкай улады будуць імкнуцца распаўсюджваць розныя цёмныя чуткі пра пачатак вайны, аб захопніцкіх намерах савецкага ўраду. Ня верце гэтым чуткам! Яны выгадны толькі нашым ворагам, якія імкнуцца парушыць адзінства і моц рабочае клясы і бядняцка-серадняцкага сялянства.

Асабліва цяпер, у момант абвостранай клясавай барацьбы, пры нашым рашучым наступе на кулака, абавязак кожнага сьвядомага рабочага і працоўнага селяніна рашуча выяўляць беспадстаўнасьць і правакацыйнасьць такіх і падобных ім чутак.

Дружная, адзіная праца Чырвонай арміі і працоўных у правядзеньні манэўраў—паслужыць укладам у справу ўзмацненьня абароназдольнасьці СССР і забясьпечыць яшчэ большую магчымасьць узмацніць тэмп сацыялістычнага будаўніцтва.

Няхай жыве СССР—бацькаўшчына працоўных усяго сьвету!

Няхай жыве Чырвоная армія—узброены атрад сусьветнай пралетарскай рэвалюцыі і надзейны вартаўнік савецкіх межаў!

Няхай жыве непарушная сувязь рабочых і сялян з Чырвонай арміяй!

ЦЭНТРАЛЬНЫ КАМІТЭТ КАМУНІСТЫЧНАЙ ПАРТЫІ (б) БЕЛАРУСІ.

ЦЭНТРАЛЬНЫ ВЫКАНАЎЧЫ КАМІТЭТ І САВЕТ НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ БССР

ЦЭНТРАЛЬНЫ САВЕТ ПРОФЭСЫЯНАЛЬНЫХ САЮЗАЎ БЕЛАРУСІ.

РЭВАЛЮЦЫЙНЫ ВАЙСКОВЫ САВЕТ БЕЛАРУСКАЕ ВАЙСКОВАЕ АКРУГІ.

Агульнымі сіламі за арганізацыю

Манэўры часьцей Чырвонай арміі, якія маюць на мэце ўзмацніць вучобу і баяздольнасьць, сёлета праходзяць у досыць складаных міжнародных абставінах.

Апошнія падзеі на кітайска-усходняй чыгунцы паказалі яшчэ раз імкненьні капіталістаў, асабліва цяпер, у пэрыяд завастрэньня гаспадарчага крызісу, узмацненьня супярэчнасьці ў капіталістычных краінах.

На правакацыю кітайскіх імпэрыялістаў працоўныя СССР, якія імкнуцца да мірнай працы, адказваюць мерапрыёмствамі, накіраванымі на ўзмацненьне баяздольнасьці краіны: зборам сродкаў на пабудову танкаў, самалётаў і інш. Манэўры арміі як момант яшчэ большага ўзмацненьня ўсёй гэтай працы павінен больш разгарнуць парывы працоўных. Часьці Чырвонай арміі праходзячы па тэй ці іншай мясцовасьці, асабліва ў вёсцы, зробяць усё неабходнае, каб дапамагчы працоўным у гэтай справе. Збор сродкаў на вайсковыя прылады недастатковы. Манэўры павінны быць штурхачом узьняцьця вайсковай падрыхтоўкі працоўных, ажывіць працу ўсіх гурткоў і арганізацый. Манэўры павінны зьяўляцца аглядам і ўзьняцьцем працы ячэек ТДА-Авіяхіму. Агульнымі сіламі прыходзячых часьцей Чырвонай арміі і шырокай грамадзкасьцю вёскі павінны ўзяцца за ажыўленьне працы ячэек ТДА-Авіяхіму, за ажыўленьне гурткоў, за ўцягненьне большага ліку працоўных у ячэйкі.

Чырвоная армія ідучы на манэўры патрабуе ад сваіх байцоў напружанай працы. Манэўры пазбавяць байцоў шэрагу патрэбных рэчаў (кватэры, гарбаты), якія магчыма ўзнагародзіць падтрыманьнем насельніцтва. Баец Чырвонай арміі павінен спаткаць цёплы прыём з боку насельніцтва і неабходную дапамогу.

Узаемнай дапамогай Чырвонай арміі і працоўных манэўры пройдуць добра, зьявяцца ўзмацніцелем абароназдольнасьці краіны.

Да манэўраў гатовы.

(Ад нашага Бабруйскага карэспандэнта).

Па вёсках ідзе шырокая растлумачыцельная праца аб сутнасьці манэўраў Чырвонае арміі. Раёны пасылаюць на вёскі спэцыяльныя брыгады для правядзеньня гэтай работы. Адначасова гэтыя брыгады праводзяць работу па збору сродкаў на пабудову танку імя Бабруйскай акруговай газэты „Камуніст“, праводзяць працу па распаўсюджваньні пазыкі.

У раёны накіраваны кіно-перасоўкі. Бядняцка-серадняцкая частка вёскі правільна разумее задачы манэўраў, яна рыхтуе Чырвонай арміі цёплую сустрэчу. Па вёсках будуюцца аркі, упрыгожваюцца зеленьню і кветкамі, вуліцы падмятаюцца, пасыпаюцца жоўценькім пясочкам.

Сяляне рыхтуюць падарункі, зьбіраюць грошы на закупку папярос, мыюць кісеты, рыхтуюць яблыкі. У знак салідарнасьці з палітыкай камуністычнай партыі і савецкай улады сялянства праводзіць калектыўную здачу хлеба. Напрыклад, па Ціхініцкаму сельсавету, Рагачэўскага раёну сялянства здало 400 пудоў хлеба, Гарадзецкага раёну—700 пуд. Рыхтуюцца чырвоныя абозы.

Кулакі і тут не пакідаюць сваёй контр-рэвалюцыйнай працы. Рознымі чуткамі стараюцца яны падзейнічаць на бедняцка-серадняцкую частку вёскі, парушыць энтузіязм, з якім сялянства рыхтуе сустрэчу Чырвонай арміі.

Прыдуць салдаты, забяруць увесь хлеб пад мяцёлку.

— Манэўры! Гэта толькі кажуць, што манэўры, але гэта вайна самая сапраўдная.

— Ня трэба здаваць хлеб, ня трэба чырвоных абозаў, ня трэба цёплай сустрэчы арміі. І шмат яшчэ рознай агітацыі ідзе з кулацкіх вуснаў.

Але бяднаты і серадняцтва ведае ім цану...

Гарады і мястэчкі шпарка рыхтуюцца да таго, каб абкружыць Чырвоную армію сваёю ўвагаю. Па гарадох працоўныя калектывы адпрацоўваюць спэцыяльныя дні на арганізацыю сустрэч Чырвонай арміі і на падарункі. Характэрным зьяўляецца факт, што ў Рагачэве жонкі рабочых парашылі наладзіць нядзельнік і сродкі пусьціць на падарункі Чырвонай арміі. Працоўныя м. Стрэшын сабралі 110 рублёў на падарункі, збор сродкаў на гэту мэту ідзе па ўсёй акрузе.

Каапэрацыя акругі прымае меры па абслугоўваньню манэўраў. Арганізуецца шэраг крам з прадуктамі, наладжваюцца перасоўныя крамы, кніжныя крамы, кіёскі і г. д.

Апрача таго, на вёску накіравана 30 кіноперасовак і 5 радыёперасовак, якія таксама будуць абслугоўваць манэўры.

Савецкая грамадзкасьць Бабруйшчыны, загадзя рыхтуецца выпаўніць свой доўг перад Чырвонай арміяй, сваёй турбатлівасьцю даказаць, што Чырвоная армія была, ёсьць і будзе заўсёды ў асяродку ўвагі савецкай грамадзкасьці.

А. Дамброўскі.

М. Кубанін.

Аб скрыўленьнях у зямельнай палітыцы Народнага Камісарыяту Земляробства БССР *)

СКАЖЭНЬНІ Ў ПЫТАНЬНІ АБ ФОРМАХ ЗЕМЛЯКАРЫСТАНЬНЯ.

Кожная сацыяльная група стварае тыя формы землякарыстаньня, якія ўмацняюць яе эканамічнае становішча і забясьпечваюць пашыранае наладжаньне патрэбных для яе сацыяльных адносін. Абшчына, хутар, калгас, савгасы—ёсьць выражэньне панаваньня ў сельскай гаспадарцы прадпрыемстваў розных сацыяльна-эканамічных станаў. У Беларусі, дзе разьвіцьцё капіталізму ў сельскай гаспадарцы пасьпела разлажыць абшчыну—пануе падворна-вучастковая форма землякарыстаньня. Апрача таго, тэхнічныя ўмовы разьвіцьця сельскае гаспадаркі ў паўночна-заходняй частцы СССР (забалочанасьць, уперамежку пясок, лес і г. д.) гістарычна стварылі параўнаўча невялікія сялянскія пасёлкі. Калі правесьці простую лінію з паўночна-захаду СССР на паўднёвы ўсход, дык сярэднія разьмеры пасёлкаў (вёсак) узрастаюць з поўначы на поўдзень. Паўночна-заходні і заходні раёны зьяўляюцца суседзямі чыста хутарскіх раёнаў Латвіі і Эстоніі, больш перадавых у тэхнічных адносінах і, натуральна, што сялянства заходняй часткі СССР цягнецца за «шэрымі баронамі» бульбяных рэспублік.

Сталыпінскае земляўпарадкаваньне тут мела найбольшы посьпех.

Якую-ж форму землякарыстаньня намеціў беларускі ўрад? Перш за ўсё ён да самага апошняга часу лічыў, што ва ўмовах Беларусі значнага разьвіцьця савгасаў і калгасаў на землях працоўнага землякарыстаньня быць ня можа. У „матар'ялах Дзяржплану БССР на пяцігодзьдзе 1927-28—31-32 г. г. у разьдзеле «Аграмаджаны сэктар» на стар. 38 паказана наступнае: „Асобных пэрспэктыў на значнае павялічэньне плошчы савгасаў ня можа быць Усе гэтыя гаспадаркі былі арганізаваны на землях дзяржаўнага фонду, створанага пры нацыяналізацыі зямель непрацоўных уласьнікаў. Зараз увесь гэты фонд вычарпан і далейшых магчымасьцяй заснаваньня з яго савгасаў або калгасаў няма. Магчыма павялічэньне колькасьці калгасаў за лік найбольш слабых савгасаў, што і ўлічваецца Дзяржпланам пры складаньні пэрспэктыў гэтага віду гаспадарак. **Пры сучаснай пабудове сельскае гаспадаркі, яе тэхнікі і прадукцыйнасьці, таксама няма асаблівых падстаў разьлічваць у працягу бліжэйшага часу на прыкметны пераход да калектыўных відаў землякарыстаньня індывідуальных гаспадарак працоўнага тыпу**»... (Курсыў наш М. К.).

Адзначыўшы так добра і так дакладна пэрспэктывы аграмаджаньня (да рэчы, максымальныя тэмпы намечаныя па калектывізацыі БССРадкінуты жыцьцём і зараз тэмп калектывізацыі БССР—адзін з самых высокіх у Саюзе)—беларускія працаўнікі накіравалі сваю ўвагу на індывідуальныя формы землякарыстаньня. Але і ў гэтым выпадку можна было чакаць, што з індывідуальных форм землякарыстаньня будзе абрана тая, якая адпавядае дыктатуры пралетарыяту. Калі абшчына адмерла, дык гэта зусім ня значыць, што яе трэба аднаўляць, але гэта і ня значыць, што трэба агітаваць за хутары. Трэба будаваць **каапэрацыйны тып** аб'яднаньня землякарыстальніка, зямельнае таварыства, дзе члены таварыства былі-б каапэраваны вакол супольнага карыстаньня зямлёю, г. зн. тую арганізацыю, якой павінна стаць абшчына РСФСР, якая яшчэ не пасьпела перарадзіцца ў сапраўды савецкае зямельнае таварыства. Наркамзем-жа БССР вырашыў пытаньне надзвычайна проста і прасталінейна. У сваім абежніку ад 19 чэрвеня 1926 г., апублікаваным у бюлетэні СНК (№ 10) у артыкуле 3-м зазначаецца: «У мясцох з прыкметнай тэндэнцыяй насельніцтва да вядзеньня абасобленых гаспадарак трэба раіць пасёлкава-адрубную форму землякарыстаньня, з далучэньнем па магчымасьці, адрубоў да сядзіб. Гэта форма землякарыстаньня развязвае гаспадарчую ініцыятыву кожнага двара, даючы магчымасьць устанавіць севазварот, адпаведны наліччу ў гаспадарцы сіл і сродкаў стварае ў насельніцтва ўпэўненасьць ва ўстойлівасьці землякарыстаньня, аслабаняючы гаспадарку ад церасналосіцы, і ў той-жа час набліжаючы зямлю да гаспадарчага цэнтру».

Усякі буржуазны ідэолёг ня мог-бы напісаць лепш, як гэта зрабіў Беларускі Наркамзем. Беларускі Наркамзем у гэтым абежніку, між іншым, як і ва ўсіх іншых, не задумваецца нават ні на хвіліну аб клясавых адносінах, аб тым, што зямельная палітыка павінна супроцьдзейнічаць росту капіталізму ў сельскай гаспадарцы.

Натуральна, што ў выніку такой «бліскучай» клясавай палітыкі Беларускае земляўпарадкаваньне не намнога адстала ад сталыпінскага. Сталыпін пасьпеў перавесьці на хутары і адрубы толькі 22,3 проц. усёй зямельнай плошчы працоўнага карыстаньня, а Беларускі Наркамзем дадаў яшчэ 17,8 проц. Амаль дагнаў! Усяго пад хутарамі і адрубамі зараз 40,1 проц. усяе плошчы працоўнага землякарыстаньня (паводле даных зямельнай рэгістрацыі НКЗ БССР).

У некаторых-жа раёнах Беларускі Наркамзем нават перагнаў Сталыпіна—у Менскай акрузе Сталыпін перавёў на хутары і адрубы 1,6 усяе плошчы, а пасьля рэвалюцыі было пераведзена 9,9 проц., у Віцебскай акрузе да рэвалюцыі—39,4 проц., а пасьля рэвалюцыі 44,2 проц., у Аршанскай—27,7, пасьля рэвалюцыі 35,2 проц. і ў Гомельскай—2,3 і 3,7 проц.

Паміма агітацыі НКЗ яшчэ ужываў, як відаць прэміяльную сыстэму за выхад на хутары і адрубы. Пры земляўпарадкаваньні землязабясьпечанасьць сялянскіх гаспадарак на хутарох вышэй чым у пасёлках і вёсках земляўпарадкаваных на месцы. У акругах з 8 забясьпечаных зямлёю на адну гаспадарку складае:

Акругі	У вёсках земляўпарадкаваных на месцы і ў пасёлках	На хутарох
Менская	7,76	9,66
Мазырская	11,46	13,22
Полацкая	8,78	8,85
Аршанская	8,98	9,41
Магілеўская	9,55	10,28
Гомельская	9,46	10,17

Так старанна насаджваючы хутары, Беларускі Наркамзем адначасова клапаціўся аб тым, каб хутар ня быў як-небудзь пераведзен назад на пасёлкі, г. зн. імкнуўся замардаваць яго назаўсёды як хутар і таму ў абежніку № 18 ад 12 ліпеня 1926 г. загадвае сваім акруговым зямельным органам, зямельным камісіям і ўсім земляўпарадкавацелям, што „прапануецца на будучы час не дапушчаць уключэньня хутарскіх вучасткаў у пасёлкі бяз згоды (пісьмовае) саміх хутаран».

Гэтага, здавалася-б, досыць, але Беларускі Наркамзем настолькі перастараўся, што нават усякі буржуазны эканамісты і аграном павінен быў-бы адцягнуць яго ад празьмернага захапленьня хутарамі.

Калі буржуазная прафэсура агітуе за хутары і адрубы, дык таму, што гэта зьмяншае ўнутры гаспадарчыя транспартныя выдаткі. Але пераняседьне гаспадарчых будынкаў з аднаго вучастка на другі зьвязана з вельмі вялікімі выдаткамі, прычым гэтыя выдаткі займаюць тым большую зямельную вагу, чым меншая гаспадарка. Таму ня раіцца нават і буржуазнымі спэцыялістымі пераносіць хату і іншыя будынкі на свае палосы, калі транспартныя выдаткі дазваляюць пакінуць хату на старым месцы. Наркамзем-жа БССР фарсіраваў расьследваньне сялянскіх гаспадарак незалежна ад ліку двароў і пасёлку і адлегласьці. І толькі ў бягучым годзе, дзякуючы адпаведнаму націску, Наркамзем прыняў «рэвалюцыйную» меру—не рассяляць дзьве пахаці менш 3-х вёрст (адлегласьць, якая дапушчае транспартныя выдаткі ў галоўнай тэхнічнай культуры БССР—бульбе). Гэта мерапрыемства, якое, да рэчы сказаць, праводзіцца ў напоўафіцыйным парадку бяз шырокага асьведамленьня сялянства, выдае з галавою палітыку, што праводзіць Наркамзем—будуй хутары, як-бы там ні было.

Паводле слоў зямельных працаўнікоў, ёсьць сялянскія гаспадаркі, якія на працягу апошніх двух гадоў перасяляліся па два разы. Былі выпадкі, калі селянін спачатку быў выселены з вёскі на хутар, цяпер у гэтым месцы арганізуецца калектыў і ён, калі ня хоча ўступіць у калектыў, павінен быць перасялены ў другое месца. Ёсьць і такія выпадкі, калі сялянства было расьселена на хутары, а цяпер, імкнучыся ўвайсьці ў калгас, павінна зноў перасяліцца на тое месца дзе будуць стаяць усе хаты калгасу. Хоць ты будуй хаты на калёсах!

Палітыка Наркамзему была ня толькі соцыяльна, але і вытворча шкоднай. У раёнах інтэнсыўнае малочнае гаспадаркі, якою зьяўляецца БССР, у пэўных сваіх раёнах, і, якою яна павінна стаць цалкам Наркамзем імкнуўся умацаваць сялянскую гаспадарку ў большай меры шляхам экстэнсыўнага пашырэньня плошчы яе землякарытаньня, а не шляхам інтэнсіфікацыі. Наркамзем больш думаў аб тым, як-бы высяліць пабольш народу з Беларусі і павялічыць у пэўнай частцы насельніцтва зямельную плошчу, замест таго, каб узяць курс на інтэнсыфікацыю жывёлагадоўлі, на палепшаньне каровы, палепшаньне кармовае базы і г д.

Дзеля таго, што перасяляньне з БССР нават у максімальныя пасьлярэвалюцыйныя гады менш натуральнага прыросту насельніцтва, дык натуральна, што малазямельле расьце, а максымальныя нормы з усімі іх дадаткамі і хутарская палітыка толькі пагоршвае становішча серадніка і бедняка. Як-жа вырашае ўсё гэта пытаньне Наркамзем?

Яшчэ раз пра нормы і пра адрэзкі зямельных лішкаў. Неабходна выпрацаваць новыя нормы. Што-ж робіць Наркамзем? Ён перадае распрацоўку іх у Навукова-дасьледчы інстытут імя Леніна, на чале якога стаіць нейкі **Гарэцкі**, б. асьпірант Інстытуту сельска-гаспадарчае экономіі „Рапион“, выключаны з апошняга, як анты-марксысты. У гэтым Інстытуце, які носіць імя Леніна і распрацоўваюцца новыя нормы тымі-ж, хто выпрацоўваў старыя нормы, праф. Кісьляковым і яго асыстэнтнам Плятнэрам.

Нормы выпрацоўваюцца адхіляючыся ад клясаў, зямельнае палітыкі савулады, 5-годкі, рэканструкцыі і г.д. па-за гэтымі абцяжарваючымі „вучонага“ момантамі і па старым рэцэпце. Бяруцца 332 бюджэты і вызначаецца той разьмер пасеваў, які можа пракарміць сялянскую гаспадарку з нязначным прыростам яго асноўных сродкаў вытворчасьці. Замест вытворчага і клясавага падыходу бярэцца спажывецкі. Норма гэта і прапануецца Наркамзему, які яе прымае бяз усякае праверкі тэй мэтадолёгіі, якая была заложана ў аснову. Наркамзем меў намер пачаць па гэтай норме кроіць сялянскія гаспадаркі абразаючы ад іх лішкі звыш гэтае нормы. На шчасьце, ЦК КП(б)Б раней, як прыняць гэтую норму, робіць марксыцкую навуковую экспэртызу мэтодолёгіі выпрацоўкі норм і высьвятляе, што гэтыя нормы закранаюць звыш 30 проц. сялянскіх гаспадарак. Толькі ў адным Полацкім раёне абразаецца зямля ў кулакоў і заможных і прырэзваецца сераднякам, беднякам і сельска-гаспадарчаму пралетарыяту. У іншых раёнах абрэзка зямлі закранае гаспадаркі і серадняков, а ў Палескім і беднату. Распрацаваныя бяз усякай клясавай устаноўкі нормы вялі да таго, што зямлю трэба ўсім уразаць і ўсіх надзяляць. Першыя зямельныя нормы, выпрацаваныя буржуазным спэцам над эгідай НКЗему, вялі да росту кулацтва, цяперашнія-ж нормы, калі-б іх прынялі, прывялі-б да сваркі з серадняком і нават у некаторых раёнах з бедняком.

Так, пад знадворнай радыкальнай формай барацьбы з кулацтвам тых-жа старых працаўнікоў Наркамзему, якія старанна ахоўвалі кулака, хаваецца ранейшая непартыйная ўстаноўка зямельнае палітыкі толькі ў іншай форме.

Гэтыя нормы адхілены. Але адмовіцца ад напісьменных норм, правесьці абрэзку зямлі ў кулакоў скасаваць фарсаваньне расьсяленьня на хутары—нявыстарчальна. Трэба перагледзець рашуча ўвесь курс сельска-гаспадарчай палітыкі БССР і ў іншых яе частках (жывёлагадоўля, забесьпячэньне с.-г. машынамі, крэдыт і г. д.), каб узьняць матар'яльнае становішча беднякоў і серадняков і стварыць у сельскай гаспадарцы БССР цьвярдыню сацыялізму—гаспадарку буйную сацыялістычную гаспадарку.

(Канец).

*) Гл. „Сав. Бел.“ № 205.

Парываю з богам, ксяндзоўствам і рэлігіяй.

У савецкай дзяржаве працоўны народ без дапамогі рэлігіі здольны да творчай працы.

Дарагія прыхажане.

У працягу 20 год з пачатку з пераконаньня, ці будучы ў добрай веры, што выконваю вялікія даручэньні даверяныя мне праз маю духоўную ўладу што пашыраю царства Хрыста на зямлі, нясу ўспакаеньне, асалоду і пацеху ўсім працоўным і прыгнечаным, стараўся даказаць, што гэта жыцьцё на зямлі часовае, поўнае цяжкасьцяй і цярпеньняў ня ёсьць астатняй мэтай чалавека, але толькі сродкам які вядзе да праўдзівай мэты, якім ёсьць жыцьцё вечнае, якое грунтуецца на вечным жыцьці ў раю. Так было на працягу першых гадоў маёй духоўнай працы. Паўтараў тое, што на працягу некалькі год удзяўблі ў мой малады мозг духоўныя настаўнікі. А пазьней, калі бліжэй спаткаўся з жыцьцём, шырэй адчыніў вочы на тыя людзкія цярпеньні, заўважыў, што ня ўсе аднолькава цярпець. Цярпеньне заможных паноў вельмі адрозьнівалася ад цярпеньня працоўнага люду. І ў касьцёле пачаў прыкмячаць, што людзі адукаваныя багатыя, замест больш глыбока верыць у бога, якога як лепш адукаваныя маглі лепш пазнаць і палюбіць, пераважна самі ня верылі, а калі бывалі ў касьцёле на набажэнствах і выконвалі машынальна хрысьціянскія абавязкі, дык не з пераконаньня, а дзеля таго, каб не падарваць веры ў тых, для якіх [паводле іх пераконаньня патрэбна была рэлігія, каб утрымаць іх паслухмянымі для манархіі ў уладароў гэтага сьвету. І пачаў думаць аб тым, каму я магу зрабіць палёгку? каму служыць рэлігія і касьцёл? Ці толькі тэй частцы ўладароў, якая „церпіць“ ні арэ, ні сее, а я і памагаю ёй трымаць у пакоры працоўных, якім абяцаюць, што іх жыцьцё вечнае і адпушчэньне там у небе.

Рэвалюцыя, якая зьмяла цара, пазбавіла ўладароў іх багацьцяў і паклікала да будаваньня жыцьця працоўныя масы і выказала, што ў савецкай дзяржаве працоўны народ без дапамогі рэлігіі здольны да творчай працы, канчаткова ўпэўніла мяне, што характар майго даручэньня зусім ня ёсьць надпрыродны, а рэлігія, якую праз столькі год удаўбаў у цёмны розум людзкі—ёсьць творам людзкім. І зрабіўся я няверуючым у ніякія надпрыродныя вялічыны і знайшоў адказ на пытаньне каму служаць я і рэлігія, а менавіта: тым уладарам, якія эксплёатуюць працоўных і тым, якія хочаць зьнішчэньня савецкай улады—імпэрыялістычным замерам фашысцкай Польшчы і контррэвалюцыянэрам.

Дарагія прыхажане. Я чалавек шчыры і не магу вас далей ашукваць, не дазваляе мне маё сумленьне. Парываю з богам, ксяндзоўствам і рэлігіяй і вам раю ня слухаць тых баяк аб шчасьці вечным, якога ніхто ніколі не дасягне, бо яго няма. Будуйце сваё шчасьце на падставах больш рэальных, працуйце над паляпшэньнем свайго сучаснага дабрабыту ідучы за ўказаньняаі навукі, і ў такі спосаб дасягніце шчасьце на зямлі. У тым заўсёды буду вам дапамагаць. Няхай згіне цемната і рэлігійныя забабоны, а на іх руінах зацьвіце новае сьветлае і разумнае жыцьцё.

Юзэф Жамойтэк.

Лагойск, 9-га верасьня 1929 г.

КАМУ СЛУЖА РЭЛІГІЯ.

Рэлігія—зброя, якой на працягу тысячагодзьдзя буржуазея ўтрымлівала працоўныя масы ў пакоры, цярпеньні, страху перад „страшным судом“ і г. д. і гэтым дапамагала эксплёатаваць, трымаць прыгнечанымі і цёмнымі масы працоўных.

У Савецкім Саюзе, дзе ўлада знаходзіцца ў руках рабочае клясы, дзе пралетарыят выкінуў разам з іншым барахлом царскіх „парадкаў“ і рэлійны дурман і вядзе ўпартую барацьбу за новы быт, арганізаваны на навуцы—рэлігія зьяўляецца зброяй контр-рэвалюцыйных сіл, якія прагнуць вярнуць „старыя часы“.

Рост сацыялістычнага будаўніцтва, шпаркі тэмп індустрыялізацыі краіны і калектывізацыі вёскі, рост уплыву кампартыі сярод працоўных, якія бачуць, што шлях, якім вядзе кампартыя—ёсьць шлях правідловы і прывядзе пралетарыят і працоўнае сялянства да канчатковай перамогі над усім струхнелым, згніўшым, што яшчэ засталося па спадчыне ад капіталістычнага ладу.

Нічога дзіўнага, што і на рэлігійным фронце пралетарыят пад кіраўніцтвам УсеКП(б) пераможа чорныя сілы контр-рэвалюцыі. Працоўныя масы парываюць з усякімі рэлігійнымі кастамі і сэктамі. Ня будзем гаварыць пра фабрычны пралетарыят, які ў пераважнай большасьці з рэлігійным дурманам ня мае нічога супольнага, але мы наглядаем таксама масавыя зьявішчы, што цэлыя вёскі праганяюць папоў, ксяндзоў з хат. Даўно ўжо перасталі карыстацца ўсякімі рэлігійнымі „царамоньнямі“, зусім перасталі хадзіць у касьцёлы, а перарабляюць з месца адкуль пашыралася цёмната, у месца пашырэньня культуры: клюбы, школы, хаты-чытальні і г. д.

Гэта, зразумела, сьведчыць аб вялікім росьце сьвядомасьці і культурнасьці шырокіх працоўных мас. Рост сьвядомасьці працоўных мас на столькі магутны, што робіць нават моцны ўплыў на тых, хто дапамагаў трымаць іх у пакоры і цемры. Што яны парываюць з рэлігіяй, і адмаўляюцца ад духоўнага сану

Мы маем на ўвазе лагойскага ксяндза Юзэфа Жамойтэка, які на працягу 20 год сеяў рэлігійную цемру і які 8 верасьня ў часе ўрачыстага набажэнства „фэсту“ замест казаньня рэлігійнага, пачаў выкрываць усю агідную ролю касьцёла, сарваў з сябе ксяндзоўскую сутану, і заявіў, што парывае з рэлігіяй і касьцёлам.

Адначасова ксёндз зазначыў, што касьцёл у СССР зьяўляецца экспазытурай польскага фашызму. «Каму служу я і рэлігія?—пытае ксёндз, і адказвае, што толькі багачом, якія эксплёатуюць працоўных і тым, хто хоча зьнішчэньня савецкай улады, імпэрыялістычным замерам Польшчы і ўсім іншым контр-рэвалюцыянэрам“. Бязумоўна, што гэты раз ксёндз сказаў праўду.

Чым шпарчэй будзе разьвівацца сацыялістычнае будаўніцтва, рост гаспадарчай і культурнай магутнасьці нашай краіны, тым хутчэй будуць разваліввацца рэлігійныя касты і сэкты, тым больш будзе перабежчыкаў з контр-рэвалюцыйнага лягеру.

Л. Г.

ХРОНІКА.

У ПРЭЗЫДЫУМЕ МЕНСКАГА АКРВЫКАНКОМУ.

Выпрацаваны стаўкі для часовых батракоў у кулацкіх гаспадарках.

Менскі АВК вырашыў выдаць пастанову аб стаўках зарплаты часовым рабочым, якія працуюць у кулацкіх гаспадарках.

Дарослыя батракі і батрачкі за 8-мігадзінны рабочы дзень павінны атрымоўваць 3 руб., падросткі да 18 год за 6 гадзінны рабочы дзень—2 руб. 25 кап. і падросткі да 16 гадоў за 4-хгадзінны рабочы дзень—1 руб. 50 кап. Павінна выплачвацца асобная зарплата і за звыштэрміновую працу.

Дапамога дэмабілізаваным.

Менскі АВК утварыў спэцыяльную камісію, якой даручыў у тэрміновым парадку высьвятліць усе магчымасьці для разьмяшчэньня маючых быць дэмабілізаванымі чырвонаармейцаў на працу. Усім установам і прадпрыёмствам запрапанавана аказваць поўнае садзейнічаньне ў працы камісіі.

Лес сялянству на наступны год.

Менскі акрвыканком зацьвердзіў разьмеркаваньне лясного фонду па раёнах акругі для забясьпечаньня сялянства лесаматар'ялам і апалам.

Разьмеркавана крэдыту на лес на 155.000 руб. і для дарэмнага водпуску—на 55.000 руб.

За нядбайнасьць да адказнасьці.

Прэзыдыум Менскага АВК заслухаў інфармацыю аб ходзе конкурсу на лепшы па сельскай гаспадарцы раён.

Канстатавана, што райвыканкомы нядбайна адносіліся да правядзеньня конкурсу. Акрза-ж не правярала, як гэта праца праходзіць на мясцох.

Прэзыдыум АВК запрапанаваў Акрза ў тыднёвы тэрмін высьветліць вінаватых для прыцягненьня да адказнасьці.

КАНТРОЛЬНЫЯ ЛІЧБЫ ПЕРАВЫШАНЫ.

Агульная сума падпіскі на 3-ю пазыку сярод саўгандслужачых г. Менску складае каля паўмільёна рублёў.

Кантрольныя-ж лічбы былі намечаны ў 350 тысяч руб. Падпіскай ахоплены 4200 чалавек.

Аплата ўдзельнікаў манэўраў.

Наркампрацы пастанавіў усіх удзельнікаў манэўраў, як з начскладу, так і вылучаных грамадзкімі арганізацыямі—Асоавіяхімам, Чырвоным Крыжам, Аўтадорам і інш. аслабаніць на час манэўраў і іншых папярэдніх збораў ад працы з захаваньнем заробчай платы па месцы іх працы.

Конкурс на складаньне праэкту будынку БАН.

БАН абвяшчае конкурс на складаньне праэкту будынку Беларускай Акадэміі Навук. Вызначаюцца 4 прэміі за лепшыя праэкты. Першая прэмія — у 3000 руб., апошняя—ў 1000 руб. Конкурс будзе абвешчаны не пазьней 1-га кастрычніка г. г.

Нясупынны рабочы тыдзень у савгасах.

Зараз распрацоўваецца пытаньне аб увядзеньні нясупыннага рабочага тыдню ў савгасах. Нясупынны тыдзень мяркуецца ўвесьці ня толькі ў прамысловых прадпрыёмствах савгасаў, але і палявых работах.

Ліквідацыя няпісьменнасьці сярод будаўнікоў.

Прэзыдыум ЦП саюзу будаўнікоў парашыў у будучым навучальным годзе ліквідаваць няпісьменнасьць сярод 2500 няпісьменных рабочых, дзеля чаго па БССР будуць арганізаваны 200 лікпунктаў.

Пабудова клюбаў на ф-ках „Дняпро“ і „Х Кастрычнік“.

Саюзам хімікаў узьнята хадайніцтва перад ЦСПСБ аб водпуску 300-350 тыс. рублёў на пабудову клюбу на фабрыках „Дняпро“ і „Х Кастрычнік“.

70 рабочых у ВНУ.

У выніку праведзенай ЦБ пралетстуду мабілізацыі рабочых у ВНУ—накіраваны ў гарацкую с.-г. акадэмію 45 чалавек. Акрамя таго дадаткова накіраваны ў БДУ—25 рабочых.

З ліку прынятых у ВНУ—30 рабочых забясьпечаны ўзвышанай стыпэндыяй.

БАРАЦЬБА З БАЛОТНЫМІ БАГНАМІ.

У гэтым годзе праводзяцца даволі значныя работы па асушэньню балот. Апрача працягу работ на Мар'інскім масыве, сёлета даволі шырока разгарнуліся працы ў Мазырскай акр., на масыве Дрэмля, які ахоплівае да 20000 гэкт. забалочаных сялянскіх балот. На працы гэтага году тут асыгнавана 56000 руб., з якіх 43000 руб., па дзяржбюджэту, рэшта—сродкі самага насельніцтва.

На гэтым масыве сёлета праводзіцца магістраль, у наступным сэзоне будзе праводзіцца дэталёвая сетка.

На Брагінскім калфондзе праводзіцца Паганянскі канал, які будзе мець даўжынёй да 25 кіл. У Гомельскай акрузе, у поймах р. Дняпра, праводзіцца работа па асушцы балот пад арганізацыю вялікіх сенажатных абшараў. З гэтай-жа мэтай праводзяцца сёлета вышукаўчыя работы ў Полацкай акрузе, у вадазборы Палаты.

У галіне культуртэхнікі сёлета таксама праводзяцца значныя працы. Зараз у БССР налічваецца да 1200 мэліарацыйных т-ваў.

Абслугоўваюцца гэтыя т-вы толькі 32 трактарамі і аднэй глеба-фрэзай. У сучасны момант з боку мэліарацыйных т-ваў заўважваецца вялікае запатрабаваньне ў трактарах.

Вынікі ўраджаю на асушаных балотах сьведчаць аб тым, што на такіх глебах можна з посьпехам разводзіць розныя палявыя культуры. Каля Міханавіч на такім асушаным балоце сяляне мелі сёлета 31 гэкт. да 600 пуд. сена (у 2 укосы), да 150 п. аўсу, 250 п. ячменю, 100 п. жыта.

У наступным годзе будзе зьвернута ўвага на пашырэньне пляцу канаплі, лёну, жыта.

Аб'ём работ мэліарацыйных т-ваў у 1929-30 г. мае быць значна пашыраны. На культур-тэхнічныя работы мяркуецца затраціць да 400000 руб. (у 1928-29 год 200000 р.).

Антырэлігійная праца ў часе яўрэйскіх рэлігійных сьвят.

У сувязі з надыходам яўрэйскіх рэлігійных сьвят Акруговы Савет Бязбожнікаў распрацаваў плян антырэлігійнай працы ў гэты час.

Для правядзеньня шырокай растлумачальнай кампаніі мабілізуюцца дакладчыкі з ліку настаўнікаў, студэнтаў і г. д. Па ўсіх яўрэйскіх школах будуць праведзены масавыя гутаркі аб контррэвалюцыйным значэньні сьвят і шавінізму.

У бліжэйшы час у Менску і мястэчках будуць праведзены канфэрэнцыі хатніх працаўнікоў па пытаньнях антырэлігійнай працы.

Радыё-станцыя наладжвае перадачу антырэлігійных лекцыяў.

Фізкультура і спорт

Футбольная сустрэча Менск—Барысаў.

У нядзелю 7 верасьня на летняй спартыўнай пляцоўцы „Профінтэрн“ адбылася таварыская сустрэча футбольных каманд Дынамо-Менск і зборнай Барысаў. Гульня скончылася перамогай менскіх фізкультурнікаў.

Вязьма—Менск.

Гэтымі днямі ў Менск прыехала каманда Вязьмскіх фізкультурнікаў. Сустрэча па футболу з камандай Менску скончылася перамогай вязьмцаў (2:0).

Сустрэча па баскетболу скончылася з разьлікам 60:0 на карысьць Менску.

Працяг агульна-гарадзкіх спаборніцтваў.

На спортпляцоўке працягваюцца гарадзкія спаборніцтвы па фізкультуры. У выніку гульняў па футболу 1 месца заняла каманда мэталістых, 2—будаўнікі, 3—друкары.

Апавяшчэньні.

Усе дапушчаныя да экзаменаў для паступленьня на курсы КСМ павінны зьявіцца ў Камвуз, Унівэрсытэцкая вул. № 27 у аўторак 10 верасьня г. г.

Менская біржа працы даводзіць да ведама ўсіх грамадзян г. Менску, якія карыстаюцца наймам хатніх работніц, што з 6-га верасьня г. г. пры біржы працы адчынілася пасрэдніцкае бюро па найму хатніх работніц. Адрас бюро: рог. Ленінскай і Унівэрсытэцкай вуліц у памяшканьні біржы працы, першы паверх у сэкцыі будаўнікоў. Праца пасрэдбюро праходзіць наступным парадкам: 1 $1/4$ прыём попыту з 12 гадз. дня пісьменна і па тэлефону № 11-68 два званкі, попыт павінен складацца з указаньнем адраса, умоў аплаты за працу, які ўзрост дзяцей, на які час працы, часовая ці сталая, якога ўзросту работніцу і г. д.

Пасылка на працу па спросу работніц адбываецца з 3-х гадз. дню да 6 гадз. увечары,

Прыём на вучот работніц з 6 гадз. да 7 гадз. увечары.

Сэкратар САБЕШЧУК.

Дом Асьветы.

Сёньня 10-9—роўна а 7-й гадз. увечары адбудзецца адчынены сход ячэйкі КП(б)Б працасьветы з наступным парадкам дня:

1. Даклад тав. Ярмакова аб задачах бягучага навучальнага году.

Запрашаюцца ўсе асьветнікі гораду Менску.

Вёска будуецца на сацыялістычны лад.

Што расказваюць рабочыя брыгады.

Учора ў Менск пасьля 2-хтыднёвага прабываньня ў вёсках, пачалі зьяжджацца рабочыя брыгады, накіраваныя для ўдзелу ў пасяўной кампаніі.

Брыгады правodзілі па вёсках гутаркі, сходы па пытаньнях калектывізацыі, індустрыялізацыі нашай краіны і г. д.

Удзельнікі брыгад падзяліліся з нашым супрацоўнікам думкамі аб праробленай працы.

— Абвастрэньне клясавай барацьбы ў вёсках выклікала актыўнасьць кулацкіх слаёў, якія ўсямерна змагаюцца супроць калгасаў і савгасаў. Аднак адчуваецца асабліва імкненьне вясковых пралетарыяў і беднаты да калектыўных форм землеўпарадкаваньня. Ініцыятывай самых сялян арганізоўваюцца новыя калгасы. Так у Мусіцкім с-с. (Грэскага р.). нядаўна арганізаван калгас у 1.300 гэктараў. Пры садзейнічаньні брыгады калгас атрымаў на часовае карыстаньне два трактары. Зараз у гэтым-жа сельсавеце вядзецца падрыхтоўчая праца да арганізацыі калгасу ў 700 гэктараў зямлі.

У Першамайскім с-с. арганізаван калгас „Бедната“, але грамадзкія арганізацыі аддаюць мала ўвагі на ўмацаваньне калгасу, няма садзейнічаньня ў працы.

— Настаўнікі—адзначаюць рабочыя брыгады — прымаюць слабы ўдзел у правядзеньні пасеўкампаніі. Частка настаўнікаў Мусьцінскага с-с. навет не цікавяцца гэтым пытаньнем. Дзейнасьцю рабочай брыгады ў Драпкаўскім с-с. (Сьмілавіцкі р.) арганізаван невялічкі калгас у 300 гэктараў; таксама нядаўна з'арганізаван калгас у 400 гэктары.

Сходы, гутаркі і нарады, праведзеныя брыгадамі, выклікалі вялікую зацікаўленасьць з боку насельніцтва, асабліва беднаты. На некаторых сходах прысутнічала па 400—600 чалавек.

Рабочыя брыгады будуць адчытвацца аб выніках праробленай працы на сваіх прадпрыемствах.

Ма.

Адказы на запытаньні студэнтаў завочнага рабфаку.

Пераводныя экзамены ў гэтым годзе на другі курс утварацца ня будуць у зьвязку з тым, што большая частка праграмы ня выканана, такім чынам на 1929-30 нав. год застаецца 6 заданьняў.

Пераводы з завочнага рабфаку на дзённы, а таксама на вячэрні ўтварацца ня будуць, бо мэта завочнага рабфаку тая, што ён ахапляе тых рабочых і сялян, якія працуюць на вытворчасьці альбо на сваёй гаспадарцы і маюць магчымасьць займацца толькі дома.

Працу па заданьні неабходна прысылаць у рабфак усім студэнтам ня гледзячы на іх адукацыю.

Ільготы па пасылцы прац на рэцэнзіі не існуюць, працу патрэбна пасылаць не ў канвэртах, а бандэроляй, як напрыклад, вам пасылалася другое заданьне.

Пры пасылцы прац па другому заданьню неабходна рабіць адметку на сшытках напр.: палітграмата — заданьне № 2, прозьвішча і адрас.

Праца па другому заданьню павінна быць прыслана на рабфак не пазьней 5 кастрычніка. Студэнты, якія не прысылалі працы па 1-му заданьню павінны таксама дасылаць у хуткім часе.

Маляваньне і чарчэньне па праграме рабфаку праходзіцца на 4 курсе. Асобы залічаныя на платныя месцы і якія не ўнесьлі 1-га ўзносу па аб'ектыўным умовам зараз могуць дасылаць грошы на імя праўленьня БДУ, з указаньнем на навучаньне на завочным рабфаку.

Студэнты, якія атрымалі кніжкі ад рабфаку павінны зараз прыступіць да прапрацоўкі заданьняў без асабістых напамінаньняў аб пачатку заняткаў.

Заданьні высылаюцца студэнтам рабфаку дармова, але кніжкі (платным студэнтам) па якім трэба рыхтавацца неабходна купіць па указаньню завочнага рабфаку, якое ім дасылаецца пры паведамленьні аб залічэньні на рабфак.

Студэнты, якія не атрымалі 2-га заданьня павінны паведаміць аб гэтым рабфак.

Нам пішуць

Аптэка Калінкавіцкай спажывецкай капэрацыі ў першую чаргу прадае пудру і мыла. Сяляне, што прыяжджаюць з вёсак па лекі стаяць у чарзе цэлы дзень каб атрымаць лекі.

* *

Старшыня і сакратар Баровіцкага сельсавету Рагачоўскага раёну Гаўрыленка А. і Асецкі А. ў сельсавеце праводзяць кулацкую лінію. Яны, як праводзіўся вучот аб'ектаў абкладаньня, захавалі неземляробскіх заработкаў каля 5000 рублёў. Сакратар Ясецкі ў сваёй гаспадарцы захаваў 475 рублёў неземляробскага заработку. Гэта „парачка“ з сябравалася з кулакамі, п'е разам самагонку, дапамагае кумаўству рознымі незаконнымі даведкамі і г. д. Характэрна, што Рэчыцкі РВК глядзіць на гэту лавачку праз пальцы.

КАЛЮЧЫ ДЗЕД.

СПРАВАЧНЫ АДДЗЕЛ.

КАТЫРОЎКА ПАЗЫК НА 10-е ВЕРАСЬНЯ 1929 г.

	Куп.	Пра[illegible]
1 6 проц. выйгр. паз.	4.90,5	—
Бяспроц. выйгр. паз. 26 г.	126.60	128.60
Выйгр. пазыка 1929 г.	102.00	102.49
10 проц. выйгр. паз. 1927 г.	25.24	25.3[illegible]
3-я сялянск. выйгр. паз. 1927 г.	5.03,5	—
Дзярж. паз. узм. сял. гас.	10.36	10.71
1 выйг. паз. індустр. 27 г.	25.71	25.81
2 „ „ „ проц.	25.40	25.50
„ „ „ 6-проц.	25.76	25.86
11проц. дзярж. паз. 28 г.	100.23	100.25
12 проц. рэнтная пазыка 1927 г.	103.25	—

Часова выкон. абавязкі адказнага рэдактара П. ШАСТАКОЎ

ТЭАТР—КІНО

БЕЛДЗЯРЖТЭАТР.
ГАСТРОЛІ МУЗЫЧНАЙ КАМЭДЫІ
Аўторак, 10-га верасьня
„РОЗ-МАРИ“ у 3-х дзеях 7 карц.
Пачатак а 8 з пал. гадзіне.
У хуткім часе „ХОЛОПКА“.

КІНО-ТЭАТР „КУЛЬТУРА“.
Ад панядзелка 9-га верасьня буйны гістарычны фільм
„Джанкі“
У 7 ЧАСТКАХ.

КІНО «ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ».
Ад панядзелка 9 верасьня
Ксенія Дэсьні у бліскучай камэдыі вытворчасьці „УФО“
НЯВЕСТА БОКСЭРА

КІНО ПРАЛЕТАРЫ
Ад панядзелка 9-га верасьня па прычыне вялікага посьпеху
2-гі тыдзень **ПАТ І ПАТАШОН**
у замежным фільме.
СІЛА І ХАРАСТВО арыгінальная камэдыя ў 6 частках.
ПАЧАТАК 1-ГА СЭАНСУ А 7 З ПАЛ. ГАДЗ. УВЕЧАРЫ
Каса адчынена ад 6 гадз.

КІНО-САД «ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА» Савецкая № 71.
Ад аўторка 10 верасьня—НОВЫ БЫТАВЫ ФІЛЬМ
„НЕ ПО ПУТИ“ (УКЛОН) маст. быт. драма. рэж. М. Царэшчанка.
У галоўных ролях: В. Ванін, Сміранін, К. Куранін.
ЗВЫШ ПРАГРАМЫ—ВЫСТУПЛЕНЬНЕ ВЯДОМАГА САТЫРЫКА **ЛЬВА БРАУНА** зусім новы рэпэртуар.
ПАЧАТАК І-га СЭАНСУ А 8 Г. 30 ХВ.—КАСА З 7 ГАДЗ.

1-Ы ДЗІЦЯЧЫ КІНО-ТЭАТР „ЮНЫ ПІАНЭР“.
Ад панядзелка 9 верасьня новы фільм
БЯСПРЫТУЛЬНЫЯ
Каса адчынена штодня ад 2 гадз. дню. Пачатак 1-га сэансу а 3 гадз. 30 хв., 2-га а 5 гадз.
ПА НЯДЗЕЛЯХ кіно адчынена ад 12 гадз. дню
Цана білету 10 кап.
Месцы нумараваныя.

ДА ЎСІХ АБ'ЯДНАНЬНЯЎ ПІСЬМЕНЬНІКАЎ ЖУРНАЛІСТЫХ, РАБСЕЛЬКОРАЎ, ДА ЛІТАРАТУРНЫХ ГУРТКОЎ І ІНШ.

Белдзяржкіно арганізуе падрыхтоўку кадраў сцэнарыстых з мясцовых сіл. Вызначаны: 3 камандыроўкі ў сцэнарную майстэрню пры Ленінградзкай кіно-фабрыцы і 2 камандыроўкі на сцэнарныя курсы пры Г. Т. К.

Белдзяржкіно зварочваецца да ўсіх грамадзкіх арганізацый вылучыць сваіх прадстаўнікоў, якія павінны ўзяць у Белдзяржкіно анкеты і запоўніўшы іх разам з належнымі дакумантамі здаць у Белдзяржкіно

Залічаныя т. т. будуць забясьпечаны стыпэндыямі.

Усе даведкі ў Белдзяржкіно па тэлефону № 10—16, ці 8—69.

АБ'ВЯШЧЭНЬНЕ

Нарсуд Ляднянскага раёну, Аршанскай акругі на падставе прысуду ад 2-VIII-29 г. і арт. 131 кр. код. за самаўпраўства, абвяшчае грамадзянскае ганьбаваньне сяляніну вёскі Дзем'яжова Слатаўскага с-с, Ляднянскага раёну Гарбачэўскаму Фёдару Макараву.

АБ'ЯВА.

Гр. Розенберг Рода Сролева, якая паходзіць з гр. г. Бабруйску, зьмяняе сваё прозьвішча „Розенберг“ на прозьвішча „Розанова“.

Асоб, якія маюць протэсты супроць зьмены прозьвішча, просяць паведаміць аб гэтым у Бабруйскі Акруговы ЗАГС, паказаўшы сваё імя, імя па бацьку, прозьвішча і месца жыхарства.

Гр. Сысой Максімаў Дзерах нараджэньня 1907 году, які паходзіць з Сьмілавіцкага раёну Голацкага с-с. Менскай акругі вёскі Матарова зьмяняе сваё імя Сысой Дзерах на імя Уладзімер Дзерах.

Гр. Мікіта Якаўлевіч Трутчэнкаў—памочнік Лупалаўскага лясьнічага нараджэньня 1896 г., які паходзіць з гр. вёскі Вордаць, Шклоўскага раёну, Магілеўскай акругі і жыве ў гор. Магілеве—Лупалава Лагерная вуліца № 6, зьмяняе сваё імя Мікіта на імя Валянцін.

Асоб, якія даюць пратэсты супроць зьмены імя—просяць паведаміць аб гэтым Магілеўскі акруговы ЗАГС, паказаўшы сваё прозьвішча, імя, бацькова імя і месца пражываньня.

Гр. Маланьня Фёдараўна па мужу Цмых ур. Лысуха, нараджэньня 1903 г., якая паходзіць з гр. горада Быхава Магілеўскай акругі, пражывае ў г. Быхаве—Дорахаў зав. № 4 і вучыцца ў г. Ленінградзе ў Мед. Інстытуце вул. Льва Талстога зьмяняе сваё імя Маланьня на імя Марыя.

Асоб, якія маюць пратэсты супроць зьмены імя—просяць паведаміць аб гэтым Магілеўскі Акруговы ЗАГС, паказаўшы сваё прозьвішча, імя, імя па бацьку і месца пражываньня.

ЗГУБЛЕНЫ.

— Асабовая кніжка за № 120 Борбата А. К., выд. Крупскім РВК, кв. 481п.

— Вучотна-конская кніжк № 83 Борбата А. К., кв. 481п.

— Вучотна-конская кніжка Борбата М. Н., кв. 481п.

— Вучотна-конская кніжка Макарэвіча П. М., кв. 481п.

— Вучотна-конская кніжка Шарко А. В., кв., 481п.

— Вучотна-конская кніжка Кушнер Н. П., кв., 481п.

— Вучотна-конская кніжка Маласая Ф. Т., кв. 481п.

КАНЧАТКОВЫ БАЛЯНС

Гомельскага Дзяржаўнага Аптэчнага Аб'яднаньня „Фармакіраўніцтва“ на 30 верасьня 1928 г.

АКТЫЎ

		СУМА Прыватная	СУМА Агульная
1. ГРАШОВЫЯ СРОДКІ:			
№ 1 Каса		1731—73	
№ 2 Бягучыя рахункі		7326—52	9058—25
2. ДАКУМАНТЫ ДА АТРЫМАНЬНЯ			
№ 3 Накладная плата і дакуманты на інкасо			1030—84
3. ВЭКСАЛІ АТРЫМАНЫЯ			
У партфэлі			2617—99
4. ТАВАРЫ:			
№ 5 Па дарозе		18340—31	
№ 6 На цэнтральн. складзе		105545—75	
№ 7 У гуртовым магазыне		79780—70	
№ 8 У дробных магазынах		35883—77	
№ 9 У аптэках:			
а) На мясцох	67.157—35		
б) Па дарозе	506—21	67663—56	
10. У лябараторыі і Фас. Аддзял.		16196—78	323410—87
5. МАТАР'ЯЛЫ:			
№ 11—Будоўны матар'ял			798—41
6. ДАЎЖНІКІ:			
№ 12 Пастаўшчыкі		7025—13	
№ 13 Пакупнікі		9687—75	
№ 14 Розныя асобы і ўстановы		2784—48	
№ 15 Падрахунковыя асобы		250—88	
№ 16 Рабочыя і служачыя		2498—20	
№ 17 Разьлікі з сваімі ўстанов.		4054—53	
№ 18 Перарасход па фонду палепш. быта		161—44	
№ 19 Сумненныя даўгі		1710—31	28172—72
7. ЦЭННЫЯ ПАПЕРЫ:			
№ 20 Процантныя паперы		6526—67	
№ 21 Пай і акцыі		2348—00	8874—67
8. МАЕМАСЬЦЬ			
а) Рухомая маемасьць		13281—39	
б) Нярухомая		61400—28	74681—67
9. БУДАЎНІЦТВА			
№ 22 Няконч. будынкі			7692—81
10. ВЫДАТКІ БУДУЧАГА ГОДУ			
Выдаткі якія вытвараны ў конт. будуч. году			9526—76
		—	465864—99

ПАСЫЎ

		СУМА Прыватная	СУМА Агульная
I. КАПІТАЛЫ			
№ 1. Асноўны	Р. 41.865—35		
№ 2. Зваротны	Р. 135.628—69	177494—04	
№ 3. Рэзэрвны		11609—13	
№ 4. Амарцізацыоны		21021—51	210124—6[illegible]
2. ФОНДЫ:			
№ 5. Аховы здароўя		1072—77	
№ 6. Абсталяваньне аптэк		11545—94	12618—7[illegible]
3. РЭЗЭРВЫ:			
№ 7. Рэзэрв сумнен. даўгоў			1710—3[illegible]
4. АБАВЯЗКІ:			
№ 8. Вэксалі, якія выданы			137857—7[illegible]
5. КРЭДЫТОРЫ:			
№ 9. Пастаўшчыкі		18748—97	
№ 10. Пакупнікі		12668—92	
№ 11. Розныя асобы і ўстановы		6184—43	
№ 12. Падрахунк. асобы		26—39	
№ 13. Рабочыя і служачыя		—83	
№ 14. Разьлікі з сваім прадпры.		147—98	
№ 15. Лекав. установ. па закуп. рэц. блянк.		2237—80	40015—32
6. УРЭГУЛІРАВАНЫЯ РАХУНКІ:			
№ 16. Накладаньня на тавар			33174—[illegible]
7. ВЫНІКІ:			
№ 17. Чысты прыбытак			30063—3[illegible]
		—	465864—99

ЗА БАЛЯНСАМ.

АКТЫЎ

1. Вэксалі ў вучоце	32219—00
2. Блянкірав. вэксалі	516—00
3. Устан. па выдадзен. вэкс. у забясьпеку	22000—00
	54735—00

ПАСЫЎ

1. Банкі па вучоту вэксалёў	32219—00
2. Абавязкі па блянка-надпісан.	516—00
3. Вэксалі ў забясьпеку	22000—00
	54735—00

Заг. ф-ніцтвам ФАЙНГАУЗ. Галоўбух АГУШЭВІЧ.

РАХУНАК

прыбыткаў і страт Гомельскага Фармакіраўніцтва за 1927-28 г.

Страта

Па вясковым аптэкам	6934—29
Па ўтрыман. Ф-ніцтва	24197—78
Гэрбавы збор і проценты	9020—34
Фармаадукацыя	2153—99
Сьпісаны безнадзейныя даўгі	173—59
Выд. фонд па ўплату сумненных даўгоў	90—93
Курсавая розьніца на працэнт. паперы	42—16
Сьпісаны па перавучоту тавар. на 1-Х-27 г.	533—17
Адлічана ў амарц. капітал	4369—75
УСЯГО	47516—00
Чысты прыбытак	30063—36
	77579—36

Прыбытак

Па фасовчан. і лабаратор.	1094—99
„ цэнтр. складу	34747—22
„ гуртоваму магазыну	16731—49
„ дробным магазынам	17466—52
„ гарадзкім аптэкам	7340—15
„ узысканы сумнен. даўгі	100—00
„ розныя прыбыткі	98—99
	—
	—
	77579—36

Нам. заг. фармакіраўніцтва КОДКІН

Нам. галоўнага бухгальтара Гомельскага Фармакіраўніцтва КРЭНДЗЕЛЬ.

Балянс зацьверджан Гомельскім АКРФА

Галоўлітбел 595.

Менск, дзяржаўная друкарня